

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/2162,**27. november 2019,****mis käsitleb pandikirjade emiteerimist ja pandikirjade avalikku järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ ⁽³⁾ artikli 52 lõikes 4 on sätestatud pandikirjade struktuursete elementide väga üldised nõuded. Nende nõuetega on üksnes kehtestatud, et pandikirjade emitent peab olema krediitiasutus, kelle registrijärgne asukoht on liikmesriigis ning et pandikirjade suhtes on vaja kohaldada erilist avalikku järelevalvet ja kahetasandilise nõudeõiguse mehhanismi. Vastavaid nõudeid käsitletakse palju üksikasjalikumalt liikmesriikide pandikirju käsitlevas õiguses. Liikmesriikide õigusaktid sisaldavad ka muid struktuursete sätteid, eelkõige reegleid tagatiste kogumi koosseisu, vara kõlblikkuse kriteeriumide, vara koondamise võimaluse, läbipaistvuse ja aruandluskohustuste kohta, ning likviidsusriski maandamise reegleid. Ent liikmesriikide regulatsioonis on ka sisulisi erinevusi. Mitmes liikmesriigis puuduvad pandikirjade erinormid. Seega ei ole liidu õiguses veel sätestatud peamisi struktuursete elemente, millele liidus emiteeritud pandikirjad peaksid vastama.
- (2) Direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 osutatud tingimusi on täiendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 ⁽⁴⁾ artikliga 129, et võimaldada kapitalinõuete osas sooduskohtlemist, millega lubatakse pandikirjadesse investeerivatel krediitiasutustel omada vähem kapitali kui teistesse varadesse investeerivatel krediitiasutustel. Kuigi lisanõuete paraneb liidus pandikirju käsitlevate õigusnormide ühtlustamise tase, on neil eriomane seemärk, mis seisneb pandikirjainvestorite jaoks sooduskohtlemise tingimuste kindlaksmääramises, ning neid ei kohaldata väljaspool määruse (EL) nr 575/2013 raamistikku.
- (3) Muudes liidu õigusaktides, nagu komisjoni delegeeritud määrustes (EL) 2015/35 ⁽⁵⁾ ning (EL) 2015/61 ⁽⁶⁾ ja ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/59/EL ⁽⁷⁾ on samuti osutatud direktiivi 2009/65/EÜ sätestatud määratlusele, mille alusel teha kindlaks pandikirjad, mille puhul pandikirjainvestoreid nimetatud õigusaktide kohaselt soodsamalt koheldakse. Olenevalt nende õigusaktide eesmärgist ja reguleerimisest on need aga sõnastatud erinevalt ja seetõttu ei ole mõistet „pandikiri“ kasutatud järjepidevalt.

⁽¹⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 56.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 18. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. novembri 2019. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

⁽⁵⁾ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/35, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) (ELT L 12, 17.1.2015, lk 1).

⁽⁶⁾ Komisjoni 10. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/61, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses krediitiasutuste suhtes kohaldatava likviidsuskatte nõudega (ELT L 11, 17.1.2015, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190).

- (4) Pandikirjadesse investeerimise tingimuste mõttes on pandikirjade käsitlemine üldjoontes ühtlustatud. Küll aga ei ole liidus piisavalt ühtlustatud pandikirjade emiteerimise tingimusi ning sellel on mitu tagajärge. Esiteks võimaldatakse ühtviisi sooduskohelda instrumente, mis võivad erineda laadi ning kaasneva riski suuruse ja investorikaitse taseme poolest. Teiseks võib õigusnormide puudumine liikmesriikides või õigusnormide erinevused koos pandikirjade ühiselt kokku lepitud määratluse puudumisega takistada tõeliselt integreeritud pandikirjade siseturu väljakujunemist. Kolmandaks võivad liikmesriikide õigusnormidega ette nähtud kaitsemeetmete erinevused seada ohtu finantsstabiilsuse, kui erineva investorikaitse tasemega pandikirju on võimalik sellise nimetuse all osta kogu liidus ning nende suhtes võidakse kohaldada sooduskohtlemist määruse (EL) nr 575/2013 ja muude liidu õigusaktide kohaselt.
- (5) Seega peaks teatavatel parimatel tavadel põhinevate liikmesriikide õigusnormide teatavate aspektide ühtlustamine liidus tagama hästi toimivate pandikirjaturgude sujuva ja järjepideva arengu ning piirama võimalikke finantsstabiilsuse riske ja nõrku kohti. Sellise printsiibipõhise ühtlustamisega tuleks kehtestada ühised lähtetingimused pandikirjade emiteerimiseks liidus. Ühtlustamiseks peavad kõik liikmesriigid kehtestama pandikirjade õigusraamistiku, mis peaks toetama ka pandikirjaturu arendamist liikmesriikides, kus sellist turgu praegu ei ole. Selline turg oleks krediidasutustele stabiilne rahastusallikas ja krediidasutustel oleks tänu sellele paremad võimalused tarbijatele ja ettevõtjatele taskukohaste hüpoteeklaenu andmiseks ning investorid saaksid alternatiivina sellel turul turvaliselt investeerida.
- (6) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu kutsus oma 20. detsembri 2012. aasta soovitus (⁸) liikmesriikide pädevaid asutusi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 (⁹) asutatud Euroopa Järelevalveasutust (Euroopa Pangandusjärelevalve) (EBA) üles tegema kindlaks pandikirjadega seotud parimad tavad ja soodustama liikmesriikide õigusraamistike ühtlustamist. Samuti soovitas Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, et EBA koordineeriks liikmesriikide järelevalveasutuste võetavaid meetmeid, eelkõige seoses tagatiste kogumite kvaliteedi ja eraldamise, pandikirjade pankrotivarast väljajätmise, tagatiste kogumeid puudutavate õiguste ja kohustustega seotud riskide ning tagatiste kogumite koosseisu avalikustamisega. Lisaks kutsutakse soovitus EBAt üles jälgima kahe aasta jooksul EBA kindlaks tehtud parimatele tavadele tuginedes pandikirjaturu toimimist, et hinnata vajadust seadusandlike meetmete järele, ning teatama sellest Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule ja komisjonile.
- (7) Komisjon küsis 2013. aasta detsembris kooskõlas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 503 lõikega 1 EBA-lt nõu.
- (8) Oma 1. juuli 2014. aasta arvamusele lisatud aruandes soovitas EBA vastusena Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusele ja komisjoni 2013. aasta detsembri nõuandetaotlusele liikmesriikides pandikirjade õigus-, regulatiivseid, ja järelevalveraamistikke rohkem ühtlustada, et veelgi enam toetada pandikirjade suhtes ühise riskikaalu sooduskohtlemise kohaldamist liidus.
- (9) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusel jälgis EBA pandikirjaturu toimimist kõnealuses soovituses sätestatud parimatele tavadele viidates veel kahe aasta jooksul. Selle põhjal esitas EBA 20. detsembril 2016 Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule, nõukogule ja komisjonile pandikirjade kohta teise arvamuse ja aruande (¹⁰). Selles aruandes jõuti järeldusele, et liidus on pandikirjade ühtsemate määratluste ja ühtsena regulatiivse kohtlemise tagamiseks vaja edasist ühtlustamist. Lisaks järeldati aruandes, et ühtlustamisel tuleks eeskujuks võtta nende liikmesriikide turud, mis toimivad hästi.

(⁸) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitus krediidasutuste rahastamise kohta (ESRN/2012/2) (ELT C 119, 25.4.2013, lk 1).

(⁹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

(¹⁰) Euroopa Pangandusjärelevalve aruanne – Pandikirjad: soovitused pandikirjade raamistike ühtlustamise kohta ELis (2016), EBA-Op-2016-23.

- (10) Pandikirju emiteerivad väljakujunenud tava kohaselt krediidasutused. Pandikirjade olemuslik otstarve on rahastada laene ja krediidasutuste üks põhitegevusi on suures mahus laenude andmine. Seetõttu peab pandikirju, selleks et neile laieneks liidu õiguses sooduskohtlemine, emiteerima krediidasutus.
- (11) Sellega, et pandikirjade emiteerimise õigus jäetakse üksnes krediidasutustele, tagatakse, et emitendil on tagatiste kogumisse kuuluvate laenudega seotud krediidiriski juhtimiseks vajalikud teadmised. Lisaks tagatakse sellega, et emitendi suhtes kohaldatakse kapitalinõudeid, millega kaitstakse investoreid niisuguse kahetasandilise nõudeõiguse mehhanismi raames, millega investoril ja tuletislepingu vastaspoolel tekib nõue nii pandikirja emitendi vastu kui ka tagatisvara suhtes. Sellega, et pandikirjade emiteerimise õigus jäetakse üksnes krediidasutustele, tagatakse, et pandikirjad on ka edaspidi turvalised ja tõhusad rahastamisvahendid, aidates nii kaasa investorikaitsele ja finantsstabiilsusele, mis on tähtsad üldhuvi pakkuvad avaliku poliitika eesmärgid. Samuti on see kooskõlas liikmesriikide hästi toimivate turgude korraldusega, kus pandikirju on lubatud emiteerida üksnes krediidasutustel.
- (12) Seega peaks liidu õiguses olema lubatud pandikirju emiteerida üksnes määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutustel. Spetsialiseerunud hüpoteegikrediidipanku iseloomustab asjaolu, et nad ei võta üldsuselt vastu hoivuseid, vaid pigem muid tagasimakstavaid vahendeid, mistõttu nad vastavad määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud krediidasutuse määratlusele. Ilma et see piiraks kohaldatava liikmesriigi õigusega lubatud kõrvaltegevusi, annavad hüpoteegikrediidipangad ainult hüpoteek- ja avaliku sektori laene ja rahastavad muu hulgas muudelt krediidasutustelt ostetud laene. Käesoleva direktiivi põhieesmärk on reguleerida, millistel tingimustel saavad krediidasutused pandikirju rahastamisvahendina emiteerida, sätestades tootenõuded ja kehtestades krediidasutustele kohalduva spetsiifilise järelevalve nõuded, et tagada heal tasemel investorikaitse.
- (13) Kahetasandilise nõudeõiguse mehhanism on paljudes olemasolevates liikmesriikide pandikirjade õigusraamistikes oluline kontseptsioon ja nende oluline element. See on ka direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõike 4 kohaste pandikirjade tuumiktunnus. Seepärast on vaja seda kontseptsiooni täpsustada ja nii tagada, et investoritel ja tuletislepingute vastaspooltel on kõikjal liidus ühtlustatud tingimustel nõue nii pandikirjade emitendi vastu kui ka tagatisvara suhtes.
- (14) Samuti peaks pandikirjade oluline tunnus olema pankrotivarast väljajätmine, mis tagab, et pandikirjainvestorid saavad võlakirja lunastamisel oma raha tagasi. Nõuete täitmise tähtpäeva saabunuks lugemine emitendi maksejõuetuse või kriisilahenduse korral võib häirida pandikirjainvestorite nõueõiguste järke. Seetõttu on oluline tagada, et pandikirjainvestoritele tehakse lepingujärgse graafiku kohased tagasimaksed isegi maksejõuetuse või kriisilahenduse korral. Sellest lähtuvalt on pankrotivarast väljajätmine otseselt seotud kahetasandilise nõudeõiguse mehhanismiga ja peaks seega olema ka pandikirjade raamistiku üks põhitunnuseid.
- (15) Olemasolevate liikmesriikide pandikirjade õigusraamistike teine põhitunnus on nõue, et tagatisvara oleks tagatiste kogumi stabiilsuse tagamiseks väga kvaliteetne. Tagatisvarale on iseloomulikud eritunnused, mis on seotud maksenõuete ja sellist tagatisvara tagava kattevaraga. Seepärast on asjakohane sätestada kõlbliku tagatisvara üldised kvaliteeditunnused.
- (16) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõikes 1 loetletud vara tuleks pidada pandikirjade õigusraamistikus kõlblikuks tagatisvaraks. Tagatisvara, mis ei vasta enam nimetatud määruse artikli 129 lõikes 1 sätestatud tingimustele, tuleks jätkuvalt pidada käesoleva direktiivi artikli 6 lõike 1 punkti b kohaselt kõlblikuks tagatisvaraks tingimusel, et see vastab käesoleva direktiivi nõuetele. Käesoleva direktiivi raames võib kõlblik olla ka muu sarnane kvaliteetne tagatisvara, kui see vastab käesoleva direktiivi nõuetele, sealhulgas nõuetele, mis on seotud maksenõuet tagava kattevaraga. Täitmisele pööratavuse tagamiseks tuleks füüsilise kattevara puhul varalise eseme omandiõigus registreerida avalikus registris. Kui avalikku registrit ei ole, peaks liikmesriigil olema võimalik väljastada alternatiivseid omandiõigust ja nõudeid kinnitavaid tunnistusi, mis on võrreldavad tunnistustega, mille väljastab register, kus koormatud asi on registreeritud. Kui liikmesriik kasutab sellist alternatiivset tunnistuste väljastamise

viisi, peaks ta seadma sisse ka korra muudatuste tegemiseks omandiõiguse ja nõuete kajastamisel. Nõuded krediitiasutuste vastu peaksid olema käesoleva direktiivi artikli 6 lõike 1 punkti a või b kohaselt kõlblik tagatisvara, sõltuvalt sellest, kas need vastavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 nõuetele või mitte. Nõuded kindlustusseltside vastu peaksid samuti olema käesoleva direktiivi artikli 6 lõike 1 punkti b kohaselt kõlblik tagatisvara. Komisjoni direktiivi 2006/111/EÜ⁽¹¹⁾ artikli 2 punktis b määratletud riigi osalusega äriühingutele antud või nende tagatud laenud võivad olla kõlblik tagatisvara, kui riigi osalusega äriühing osutab kriitilise tähtsusega ühiskondliku tegevuse säilitamiseks olulisi avalikke teenuseid.

Ühtlasi peaks riigi osalusega äriühing osutama teenuseid avaliku sektori asutuse kontsessiooni või loa alusel, tema suhtes tuleks kohaldada avalikku järelevalvet ja ta peaks suutma teenida piisavalt tulu, et tagada maksevõime. Kui liikmesriik otsustab lubada oma riigisisese õigusraamistikus riigi osalusega äriühingutele antud või nende tagatud laenude kujul olevat vara, peaks ta kaaluma nõuetekohaselt sellise vara lubamisega seotud võimalikku mõju konkurentsile. Omandisuhtest olenemata ei tohiks krediitiasutusi ega kindlustusseltse pidada riigi osalusega äriühinguteks. Liikmesriikidel peaks lisaks olema õigus jätta teatav vara oma riigisiseste õigusnormidega tagatiste kogumisse kuuluva kõlbliku vara alt välja. Et pandikirjainvestoritel oleks võimalik pandikirjade programmi riske paremini hinnata, peaksid liikmesriigid ette nägema ka reeglid, mis käsitleksid granulaarsuse ja olulise kontsentreerumise mõttes riskide hajutamist, tagatiste kogumisse kuuluvate laenude või riskipositsioonide arvu ning vastaspoolte arvu. Liikmesriikidel peaks olema võimalik otsustada, milline on liikmesriigi õigusega lubatav granulaarsuse ja olulise kontsentreerumise tase.

- (17) Pandikirjadel on eriomased struktuursed tunnused, mille kaudu soovitakse investoreid igas olukorras kaitsta. Need tunnused hõlmavad nõuet, et pandikirjainvestoritel on lisaks nõudele emitendi vastu ka nõue tagatiste kogumisse kuuluva vara suhtes. Need struktuursed tootenõuded erinevad pandikirju emiteeriva krediitiasutuse suhtes kohaldatavatest usaldatavusnõuetest. Neist esimese puhul ei peaks kõige tähtsam olema tagada emiteeriva krediitiasutuse vastavus usaldatavusnõuetele, vaid pigem tuleks kaitsta investoreid sellega, et konkreetse pandikirja suhtes kehtestatakse erinõuded. Lisaks väga kvaliteetse tagatisvara kasutamise erinõudele on asjakohane reguleerida ka tagatiste kogumi tunnuste üldnõudeid, et investoreid veel paremini kaitsta. Need nõuded peaksid sisaldama erinorme tagatiste kogumi kaitsmiseks, nagu reegleid tagatisvara eraldamise kohta. Eraldamist saab korraldada mitmel moel, näiteks bilansi kaudu, eriotstarbelise varakogumina või muul moel. Tagatisvara eraldamise eesmärk on siiski teha see õiguslikult kättesaamatuks muudele võlausaldajatele peale pandikirjainvestorite.
- (18) Kattevara asukoht peaks samuti olema reguleeritud, et tagada investori õiguste teostamine. Liikmesriikidel on ka oluline kehtestada reeglid tagatiste kogumi koosseisu kohta. Lisaks tuleks käesolevas direktiivis määrata kindlaks tagatuse nõuded, piiramata seejuures liikmesriikide õigust lubada erinevaid võimalusi näiteks valuuta- ja intressiriski maandamiseks. Kogu liidus ühtsete heal tasemel kvaliteedistandardite tagamiseks tagatiste kogumite suhtes tuleks kindlaks määrata tagatuse arvutamine ja tingimused, millele tuletislepingud peavad vastama, et need võiksid tagatiste kogumisse kuuluda. Tagatuse arvutamisel tuleks järgida põhiosa nimiväärtuse printsiipi. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kasutada nimiväärtuse printsiibist erinevat arvutusmeetodit, kui see on usaldusväärsem ega too kaasa suuremat katekordajat, kui tagatisvara on lugeja ning pandikirjadega seotud kohustused on nimetaja. Liikmesriigil peaks olema võimalik nõuda asjaomases liikmesriigis asuva krediitiasutuse emiteeritud pandikirjade puhul ületagatuse määra, mis on suurem kui käesolevas direktiivis sätestatud tagatuse nõuded.
- (19) Mitu liikmesriiki juba nõuab tagatiste kogumi kontrollijalt, et see täidaks kõlblike varade kvaliteediga seotud konkreetseid ülesandeid ja tagaks vastavuse riigisisestele tagatuse nõuetele. Seepärast on kogu liidus pandikirjade käsitlemise ühtlustamiseks oluline, et kui liikmesriigi õigusnormidega on ette nähtud tagatiste kogumi kontrollija, oleksid tema ülesanded ja vastutus selgelt kindlaks määratud. Tagatiste kogumi kontrollija olemasolu ei vabasta riiklikke pädevaid asutusi pandikirjade avaliku järelevalvega seotud vastutusest, eriti seoses käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõuete täitmisega.

⁽¹¹⁾ Komisjoni 16. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/111/EÜ liikmesriikide ja riigi osalusega äriühingute vaheliste finantssuhete läbipaistvuse ning teatavate ettevõtjate finantslähipaistvuse kohta (ELT L 318, 17.11.2006, lk 17).

- (20) Määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 129 on sätestatud mitu tingimust, millele väärtpaperistamise ettevõtjate tagatud pandikirjad peavad vastama. Ühega neist tingimustest nähakse ette seda liiki tagatise võimaliku kasutamise määr ja piiratakse selliste struktuuride kasutamine 10 %-le lunastamata pandikirjade summast. Pädevad asutused võivad sellest tingimusest loobuda kooskõlas määrusega (EL) nr 575/2013. Komisjon vaatas kõnealuse loobumisvõimaluse asjakohasuse läbi ja järeldas, et pandikirjade emiteerimisel peaks väärtpaperistamise instrumentide või pandikirjade tagatisvarana kasutamine olema lubatud ainult muude pandikirjade puhul („grupiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuurid“) ja ilma, et kehtestataks piiranguid lunastamata pandikirjade summa suhtes. Võimalikult suure läbipaistvuse tagamiseks ei tohiks väljapoole emiteeritud pandikirjade tagatiste kogumid sisaldada sama grupi eri krediidasutuste grupiseselt emiteeritud pandikirju. Kuna grupiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuuride kasutamine võimaldab erandit määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 kohaselt krediidasutuse riskipositsioonidele seatud piirangutest, tuleks ühtlasi nõuda, et grupiseselt ja väljapoole emiteeritud pandikirjad liigituksid emiteerimise ajal krediitkvaliteedi astmele 1 või krediitkvaliteedi astme hilisema muutumise korral ja pädevate asutuste nõusolekul krediitkvaliteedi astmele 2. Kui grupiseselt või väljapoole emiteeritud pandikirjad enam sellele nõudele ei vasta, ei ole grupiseselt emiteeritud pandikirjad enam kõlblikeks tagatisteks määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 kohaselt ja seetõttu ei kohaldu asjaomasesse tagatiste kogumisse kuuluvate väljapoole emiteeritud pandikirjade suhtes enam nimetatud määruse artikli 129 lõike 1 punkti b kohane erand.

Kui grupiseselt emiteeritud pandikirjad ei vasta enam asjaomase krediitkvaliteedi astme nõuetele, peaksid need olema käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil siiski kõlblik tagatisvara, kui need vastavad kõigile käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele, ning väljapoole emiteeritud pandikirjade puhul, mille tagatiseks on need grupiseselt emiteeritud pandikirjad või muud käesoleva direktiiviga kooskõlas olevad varad, peaks seetõttu olema ka võimalik kasutada Euroopa pandikirja märgist. Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada selliste struktuuride kasutamist. Selle võimaluse tegeliku kasutamise võimaldamiseks eri liikmesriikides asuvates konsolideerimisgruppi kuuluvates krediidasutustes peaksid kõik asjaomased liikmesriigid seda võimalust kasutama ja asjaomase sätte oma õigusesse üle võtma.

- (21) Väikestel krediidasutustel on pandikirjade emiteerimisel raskusi, sest pandikirjade programmide loomine eeldab sageli kohe alguses suuri väljaminekuid. Likviidsus on pandikirjaturgudel samuti eriti oluline ja on olemas osas lunastamata võlakirjade mahust. Seepärast on asjakohane lubada kahe või enama krediidasutuse ühist rahastamist, et väiksematel krediidasutustel oleks võimalik pandikirju emiteerida. Sellega sätestatakse ühe krediidasutuse emiteeritud pandikirjadele tagatisvara pakkumiseks mitme krediidasutuse tagatisvara koondamine ja hõlbustatakse pandikirjade emiteerimist nendes liikmesriikides, kus hästi arenenud pandikirjaturgu praegu ei ole. Ühisrahastamise lepingute kasutamise nõuetega tuleks tagada, et tagatisvara, mis müüakse või antakse emiteerivale krediidasutusele üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/47/EÜ⁽¹³⁾ kohase finantstagatiskokkuleppe alusel, kui liikmesriik selle võimaluse kasutamist lubab, vastaks liidu õiguse kohastele tagatisvara kõlblikkuse ja eraldamise nõuetele.
- (22) Pandikirja tagatiseks oleva tagatiste kogumi läbipaistvus on seda liiki finantsinstrumendi oluline osa, sest see suurendab võrreldavust ja võimaldab investoritel teha vajalikku riskihindamist. Liidu õigus sisaldab väärtpaperite üldsusele pakkumisel või mõnes liikmesriigis asuval või tegutseval reguleeritud turul kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti koostamise, kinnitamise ja levitamise norme. Liikmesriikide seadusandjad ja turuosalised on kõnealuse liidu õiguse täiendamiseks pandikirjainvestoritele avaldatava teabe kohta aja jooksul välja töötanud mitu algatust. Liidu õiguses on vaja aga täpsustada minimaalne teave, millele investorid peaksid enne pandikirjade ostmist või ostmise ajal juurde pääseda. Liikmesriikidel peaks olema lubatud täiendada kõnealuseid miinimumnõudeid lisasätetega.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43).

- (23) Pandikirjainvestorite kaitse tagamise põhielement on instrumendi likviidsusriski maandamine. See on otsustava tähtsusega, et tagada pandikirjadest tulenevate kohustuste õigeaegne täitmine. Seepärast on asjakohane kehtestada tagatiste kogumi likviidsusvaru, et maandada likviidsuspuudujäägiga seotud riske, nagu maksetähtaegade erinevus ja intressimäärad, maksekatkestused, mitteeristatavuse riskid, tuletislepingutega seotud maksekohustused ja muud tegevusega seotud kohustused, mis tuleb pandikirjade programmi kohaselt täita. Krediidiasutus võib sattuda olukorda, kus tal on tagatiste kogumi likviidsusvaru nõuet raske täita, näiteks stressiolukorras, kus varu kasutatakse vahendite väljavoolu katmiseks. Käesoleva direktiivi kohaselt määratud pädevad asutused peaksid jälgima tagatiste kogumi likviidsusvaru nõude täitmist ja vajaduse korral võtma meetmeid, et nõuda krediidiasutuselt likviidsusvaru nõude täitmist. Tagatiste kogumi likviidsusvaru erineb liidu muude õigusaktide kohaselt krediidiasutustele kehtestatud üldistest likviidsuskatte nõuetest selle poolest, et see on otseselt seotud tagatiste kogumiga ja sellega püütakse maandada just tagatiste kogumi likviidsusriske. Regulaatiivse koormuse vähendamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalus lubada asjakohast koostoimet likviidsuskatte nõuetega, mis on kehtestatud muude liidu õigusaktidega muul otstarbel kui tagatiste kogumi likviidsusvaru jaoks. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada, et kuni ajani, mil neid liidu õigusakte muudetakse, kohaldatakse tagatiste kogumi likviidsusvaru nõuet krediidiasutuse suhtes ainult juhul, kui liidu õiguse kohaselt ei kohaldata hõlmatud ajavahemikul krediidiasutuse suhtes muid likviidsusnõudeid.

Sellise otsusega peaks vältitama seda, et krediidiasutusele pannakse kohustus katta sama vahendite väljavool erineva likviidse varaga sama ajavahemiku jooksul. Liikmesriikidele antav võimalus otsustada tagatiste kogumi likviidsusvaru mitte kohaldada hinnatakse ümber seoses krediidiasutuste likviidsusnõudeid käsitlevate tulevaste muudatustega liidu õiguses, sealhulgas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 460 alusel vastu võetavas delegeeritud määruses. Likviidsusriske võib käsitleda muude vahenditega kui likviidse vara tagamisega, näiteks emiteerides pandikirju, mille suhtes kohaldatakse lunastamistähtaja pikendamise struktuure, mille käivitajad reageerivad likviidsuspuudujäägile või stressiolukorrale. Sellisel juhul peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada, et likviidsusvaru arvutatakse pandikirja lunastamistähtpäeva alusel, võttes arvesse lunastamistähtaja võimalikku pikendamist, kui käivitajad reageerivad likviidsusriskile. Ka peaks liikmesriikidel olema võimalik lubada, et tagatiste kogumi likviidsusnõudeid ei kohaldata pandikirjade suhtes, millele kohaldatakse maksetähtaegade sobitamise nõudeid, mille puhul laekuvate maksete lepinguline tähtaeg on varasem kui väljaminevatel maksetel ning vahendid paigutatakse vahepeal ülilikviidsesse varasse.

- (24) Mitmes liikmesriigis on välja töötatud uuenduslikud lunastamistähtaja profiilide struktuurid, et arvestada võimalike likviidsusriskidega, sealhulgas maksetähtaegade erinevusega. Nende struktuuride hulka kuulub võimalus pikendada pandikirja ettenähtud lunastamistähtaega teatavaks perioodiks või lubada, et tagatisvara rahavood läheksid otse pandikirjainvestoritele. Lunastamistähtaja pikendamist võimaldavate struktuuride ühtlustamiseks kogu liidus on oluline kehtestada tingimused, mille korral liikmesriikidel on võimalik neid struktuure lubada, tagades, et need ei ole liiga keerukad ega suurenda investorite riski. Nimetatud tingimustega on oluline tagada, et krediidiasutus ei saaks lunastamistähtaega pikendada oma äranägemisel. Lunastamistähtaega tuleks lubada pikendada ainult juhul, kui on toimunud või lähitulevikus tõenäoliselt toimub liikmesriigi õiguse kohaselt kindlaks määratud objektiivne ja selgelt määratletud käivitav sündmus. Selliste käivitajate abil tuleks püüda hoida ära makseviivitust, näiteks likviidsuspuudujäägi, turutõrke või turuhäire korrigeerimise abil. Lõpptähtaja pikendamise abil võib ka lihtsustada pandikirju emiteerivate krediidiasutuste tegevuse nõuetekohast lõpetamist, tehes võimalikuks lunastamistähtaegade pikendamise maksejõuetuse või kriisilahenduse korral, et hoida ära vara kiirmüük.
- (25) Erilise avaliku järelevalve raamistiku olemasolu on üks direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõike 4 kohane pandikirju iseloomustav element. Kõnealusel direktiivis ei täpsustata aga sellise järelevalve laadi, sisu ega selle tegemise eest vastutavaid asutusi. Seetõttu on ülioluline, et sellise pandikirjade avaliku järelevalve elemendid oleksid ühtlustatud ning järelevalvet tegevate riiklike pädevate asutuste ülesanded ja kohustused oleksid selgelt sätestatud.
- (26) Kuna pandikirjade avalik järelevalve ei kattu liidu krediidiasutuste järelevalvega, peaks liikmesriikidel olema võimalik määrata pandikirjade avaliku järelevalve ülesandeid täitma riiklikud pädevad asutused, kes ei pruugi olla krediidiasutuste üldist järelevalvet tegevad pädevad asutused. Et tagada pandikirjade avaliku järelevalve kohaldamise ühtsus kogu liidus, on vaja nõuda, et pandikirjade avalikku järelevalvet tegevad pädevad asutused teeksid tihedat koostööd nende pädevate asutustega, kes teevad krediidiasutuste üldist järelevalvet, ning kohasel juhul kriisilahendusasutusega.

- (27) Pandikirjade avalik järelevalve peaks hõlmama krediidasutustele pandikirjade emiteerimise loa andmist. Kuna pandikirju peaks olema lubatud emiteerida üksnes krediidasutustel, peaks loa saamise eeltingimus olema krediidasutuse tegevusloa olemasolu. Ühtses järelevalvemehhanismis osalevates riikides on Euroopa Keskpangale nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013⁽¹³⁾ artikli 4 lõike 1 punkti a kohaselt antud krediidasutustele tegevusloa väljastamise ülesanne, kuid ainult käesoleva direktiivi kohaselt määratud asutustel peaks olema pädevus väljastada pandikirjade emiteerimise luba ja teha avalikku järelevalvet pandikirjade üle. Seepärast peaks käesolevas direktiivis sätestama tingimused, mille alusel liidu õiguse kohase tegevusloaga krediidasutused võivad saada pandikirjade emiteerimise loa.
- (28) Loa ulatus peaks olema seotud pandikirjade programmiga. Programmi järelevalve peaks toimuma käesoleva direktiivi alusel. Krediidasutusel võib olla rohkem kui üks pandikirjade programm. Sellisel juhul peaks iga programmi jaoks olema nõutav eraldi luba. Pandikirjade programmil võib olla üks või mitu tagatiste kogumit. Sama pandikirjade programmi mitu tagatiste kogumit või erinevad emissioonid (erinevad rahvusvahelised väärtpaberite identifitseerimisnumbrid (ISIN-koodid)) ei pruugi viidata mitmele eraldi pandikirjade programmile.
- (29) Olemasolevate pandikirjade programmide jaoks ei tohiks olla vaja uut luba, kui hakatakse kohaldama käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseid õigusnorme. Ent olemasolevate pandikirjade programmide alusel pärast käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigiseste õigusnormide kohaldamise alguskuupäeva emiteeritud pandikirjade puhul peaks krediidasutus järgima kõiki käesoleva direktiivi nõudeid. Nõuete järgimise järelevalvet peaksid tegema käesoleva direktiivi kohaselt määratud pädevad asutused pandikirjade üle tehtava avaliku järelevalve raames. Liikmesriigid peaksid andma liikmesriigi õiguse alusel suuniseid vastavushindamise menetluse kohta alates kuupäevast, mil liikmesriik peab hakkama kohaldama käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigiseseid õigusnorme. Pädevatel asutusel peaks olema võimalik pandikirjade programm läbi vaadata ja hinnata, kas sellele programmile antud luba on vaja muuta. Vajadus sellise muudatuse tegemiseks võib tuleneda olulistest muutustest pandikirju emiteeriva krediidasutuse ärimudelil, näiteks liikmesriigi pandikirjaõiguses tehtud muudatuse või krediidasutuse otsuste tulemusel. Muudatusi võib pidada oluliseks, kui need eeldavad selliste tingimuste ümberhindamist, mille alusel anti luba pandikirju emiteerida.
- (30) Kui liikmesriik näeb ette tagatisvara halduri määramise, peaks tal olema võimalik kehtestada reegleid sellise tagatisvara halduri pädevuse ja tegevusnõuete kohta. Nende reeglitega võib võtta tagatisvara haldurilt võimaluse võtta tarbijatelt või jaainvestoritelt vastu hoiuseid või muid tagasimakstavaid vahendeid ning lubada tal hoiuste või muude tagasimakstavate vahendite vastuvõtmist ainult kutselistelt investoritelt.
- (31) Tagamaks, et pandikirjad emiteerinud krediidasutused täidaksid neile kehtestatud kohustusi, ning tagamaks kogu liidus ühesuguse kohtlemise ja nõuete täitmise, tuleks liikmesriikidel nõuda halduskaristuste ja muude tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate haldusmeetmete kehtestamist. Liikmesriikidel peaks olema ka võimalik halduskaristuste asemel ette näha kriminaalkaristused. Liikmesriigid, kes otsustavad näha ette kriminaalkaristused, peaksid tegema asjaomased kriminaalõigusnormid komisjonile teatavaks.
- (32) Liikmesriikide kehtestatud halduskaristused ja muud haldusmeetmed peaksid vastama teatavatele olulistele nõuetele seoses kõnealuste karistuste või meetmete adressaatide, kohaldamisel arvesse võetavate kriteeriumide, pandikirjade avalikku järelevalvet tegevate pädevate asutuste avalikustamiskohustuse, karistuste määramise volituse ja kehtestatavate rahaliste halduskaristuste määraga. Enne kui tehakse otsus määrata halduskaristus või võtta muu haldusmeede, tuleks adressaadile anda võimalus esitada oma seisukohad. Liikmesriikidel peaks siiski olema võimalus näha muude haldusmeetmete kui halduskaristuste puhul ette erand õigusest esitada oma seisukohad. Iga sellise erandi puhul tuleks piirduda juhtumitega, mil on olemas kohene oht ja on vaja kiireid meetmeid kolmandatele isikutele, näiteks pandikirjainvestoritele tekkiva suure kahju ärahoidmiseks või selleks, et hoida ära või heastada suur kahju finantssüsteemile. Sellisel juhul tuleks adressaadile anda võimalus esitada oma seisukohad pärast meetme võtmist.

⁽¹³⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

- (33) Liikmesriikidelt tuleks nõuda selle tagamist, et halduskaristuste või muude haldusmeetmete ühtse kohaldamise tagamiseks võtaksid pandikirjade avalikku järelevalvet tegevad pädevad asutused kogu liidus halduskaristuste või muude haldusmeetmete ja nende määra kindlaksmääramisel arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid. Liikmesriigid võiksid näha ette haldusmeetmed seoses lunastamistähtaja pikendamisega lunastamistähtaja pikendamise struktuuride raames. Kui liikmesriigid näevad ette sellised meetmed, peaksid need meetmed võimaldama pädevatel asutustel lunastamistähtaja pikendamise kehtetuks tunnistada, ka võiksid liikmesriigid kehtestada sellised kehtetuks tunnistamise tingimused, et lahendada olukorrad, kus krediidasutus pikendab tähtaega liikmesriigi õiguses sätestatud objektiivseid käivitajaid arvestamata, või finantsstabiilsuse ja investorite kaitse tagamiseks.
- (34) Et avastada pandikirjade emiteerimise ja turustamisega seotud nõuete võimalikku rikkumist, peaksid pandikirjade avalikku järelevalvet tegevatel pädevatel asutustel olema vajalikud uurimisvõimused ja tõhusad mehhanismid, mis soodustaksid võimalikest või tegelikest õigusrikkumistest teatamist. Mehhanismid ei tohiks piirata ühegi nende võimuste ja mehhanismide kasutamise tagajärjel kahju kandnud isiku või üksuse õigust kaitsele.
- (35) Pandikirjade avalikku järelevalvet tegevatel pädevatel asutustel peaks samuti olema õigus määrata halduskaristusi ja võtta muid haldusmeetmeid, et tagada õigusrikkumise järel võetava meetme võimalikult suur kohaldamisala ja aidata ära hoida edasisi õigusrikkumisi, olenemata sellest, kas sellised meetmed on liikmesriigi õiguse kohaselt halduskaristused või muud haldusmeetmed. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada lisaks käesolevas direktiivis sätestatud täiendavaid karistusi.
- (36) Pandikirju käsitlevaid olemasolevaid liikmesriigi õigusakte iseloomustab asjaolu, et pandikirjade suhtes kohaldatakse liikmesriigi tasandil üksikasjalikke norme ning pandikirjade emiteerimise ja programmide järelevalvet, et tagada pandikirjainvestorite õiguste pidev kaitse. Järelevalve hõlmab programmi tunnusjoonte, tagatuse nõuete ja tagatiste kogumi kvaliteedi pidevat seiret. Investoritele pandikirjade emiteerimist reguleeriva õigusraamistiku kohta antav piisav teave on investorite kaitse oluline osa. Seepärast on asjakohane tagada, et pädevad asutused avaldaksid korrapäraselt teavet käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide ja viisi kohta, kuidas nad pandikirjade avalikku järelevalvet teevad.
- (37) Pandikirju turustatakse praegu liidus riigisiseste nimetuste ja märgiste all, millest mõni on väga tuntud ja mõni ei ole. Seepärast tundub asjakohane lubada krediidasutustel, kes emiteerivad liidus pandikirju, kasutada pandikirjade müümisel nii liidu kui ka kolmandate riikide investoritele märgist „Euroopa pandikiri“ tingimusel, et pandikirjad vastavad käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele. Kui sellised pandikirjad vastavad ka määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 129 sätestatud nõuetele, peaks krediidasutustel olema lubatud kasutada märgist „Eriti kvaliteetne Euroopa pandikiri“. Märgis, mis näitab täiendavate erinõuete täitmist ja mille tulemuseks on parem ja hästi mõistetav kvaliteet, võib osutada ligitõmbavaks isegi liikmesriikides, kus on kasutusel väga tuntud riigisiseseid märgiseid. Märgiste – „Euroopa pandikiri“ ja „Eriti kvaliteetne Euroopa pandikiri“ – eesmärk on aidata investoritel hinnata pandikirjade kvaliteeti ja seega teha need investeerimisobjektina nii liidus kui ka mujal ligitõmbavamaks. Nimetatud kahe märgise kasutamine peaks sellegipoolest olema vabatahtlik ja liikmesriikidel peaks olema võimalik nende kahe märgise kõrval säilitada oma riigisiseseid nimetused ja märgised.
- (38) Et hinnata käesoleva direktiivi kohaldamist, peaks komisjon tihedas koostöös EBAGA pandikirjade arengut liidus jälgima ning andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru investorikaitse taseme ja pandikirjaturgude arengu kohta. Aruandes tuleks keskenduda ka pandikirjade emiteerimisel tagatiseks olevate varadega seotud arengusuundadele. Kuna lunastamistähtaja pikendamist võimaldavate struktuuride kasutamine on saagenenud, peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lunastamistähtaja pikendamist võimaldava struktuuriga pandikirjade toimimise ning selliste pandikirjade emiteerimisega kaasnevate riskide ja eeliste kohta.

- (39) Turuosalisel ja muud isikud on pakkunud reaalmajanduse rahastamiseks pankade poolt välja lisainstrumentidena uue finantsinstrumentide klassi nimetusega „Euroopa tagatud võlakirjad“, mille kattevara oleks riskantsem kui avaliku sektori riskipositsioonid ja hüpoteegid ning mis ei oleks käesoleva direktiivi kohaselt kõlblik tagatisvara. Komisjon konsulteeris 3. oktoobril 2017 EBAga, et koostada hinnang selle kohta, mil määral võiks Euroopa tagatud võlakirjade puhul kasutada EBA poolt traditsiooniliste pandikirjade jaoks kindlaks määratud parimaid tavaid, ning Euroopa tagatud võlakirjade riski käsitlemise ja Euroopa tagatud võlakirjade emiteerimise võimaliku mõju kohta koormatud vara osakaalule pankade bilansis. Vastuseks esitas EBA 24. juulil 2018 aruande. Paralleelselt EBA aruandega avaldas komisjon 12. oktoobril 2018 uuringu. Komisjoni uuringus ja EBA aruandes jõuti järeldusele, et vaja on täiendavat hinnangut näiteks regulatiivse kohtlemise kohta. Seepärast peaks komisjon jätkuvalt hindama, kas Euroopa tagatud võlakirjade õigusraamistik oleks asjakohane, ning esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande oma järelduste kohta, asjakohasel juhul koos seadusandliku ettepanekuga.
- (40) Praegu puudub samaväärsuskord kolmandate riikide krediidasutuste emiteeritud pandikirjade liidus tunnustamiseks, välja arvatud usaldatavusnõuete täitmise kontekstis, mille puhul lubatakse mõningaid kolmanda riigi võlakirju teatavatel tingimustel likviidsuse osas soodsamalt kohelda. Seepärast peaks komisjon tihedas koostöös EBAga hindama kolmandate riikide pandikirjaemitentide ja pandikirjainvestorite tarbeks samaväärsuskorra kehtestamise vajalikkust ja asjakohasust. Komisjon peaks hiljemalt kahe aasta möödumisel kuupäevast, mil liikmesriigid peavad hakkama kohaldama käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnorme, esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule selle kohta aruande, asjakohasel juhul koos seadusandliku ettepanekuga.
- (41) Pandikirjadele on iseloomulik, et nende lunastamistähtjani on aega mitu aastat. Seetõttu on vaja lisada üleminekumeetmed, millega tagada, et ei mõjutata enne 8. juulit 2022 emiteeritud pandikirju. Enne seda kuupäeva emiteeritud pandikirjad peaksid seega jätkuvalt vastama direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 sätestatud nõuetele ning need tuleks vabastada enamikust käesolevas direktiivis sätestatud uutest nõuetest. Selliseid pandikirju peaks jätkuvalt olema võimalik nimetada pandikirjadeks, kui käesoleva direktiivi kohaselt määratud pädevad asutused teevad järelevalvet nende vastavuse üle nende emiteerimise kuupäeval kehtinud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikele 4 ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele. Selline järelevalve ei tohiks laieneda käesoleva direktiivi nõuetele, millest sellised pandikirjad on vabastatud. Mõnes liikmesriigis on ISIN-koodid avatud pikema ajavahemiku jooksul, mis võimaldab jätkuvalt pandikirju selle koodi all emiteerida (jätkuemissioonid), et suurendada pandikirjade emissioonimahtu. Üleminekumeetmed peaksid katma enne 8. juulit 2022 avatud ISIN-koode, mida kasutatakse pandikirjade jätkuemissiooniks, kohaldades mitut piirangut.
- (42) Pandikirjade ühtse raamistiku kehtestamise tulemusel tuleks muuta ka direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 esitatud pandikirjade kirjeldust. Direktiivis 2014/59/EL osutatakse pandikirja määramiseks direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikele 4. Kuna seda määratlust tuleks muuta, tuleks muuta ka direktiivi 2014/59/EL. Lisaks tuleks selleks, et vältida direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõike 4 kohaselt enne 8. juulit 2022 emiteeritud pandikirjade mõjutamist, osutada sellistele pandikirjadele kuni nende lõpptähtaja saabumiseni kui pandikirjadele. Seepärast tuleks direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL vastavalt muuta.
- (43) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽¹⁴⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (44) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki kehtestada pandikirjade ühine raamistik, et tagada pandikirjade struktuursete tunnuste vastavus kogu liidus sooduskohtlemist põhjendavale madalamale riskiprofiilile, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda liidu tasandil pandikirjaturu edasise arendamise ja piiriüleste investeeringute

⁽¹⁴⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

toetamise vajaduse tõttu liidus paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (45) Euroopa Keskpannaga konsulteeriti ja Euroopa Keskpank esitas oma arvamuse 22. augustil 2018.
- (46) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001⁽¹⁵⁾ artikli 28 lõikega 2 ning Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 12. oktoobril 2018.
- (47) Pandikirju emiteerivad krediidasutused töötlevad märkimisväärses koguses isikuandmeid. Selline töötlemine peaks alati toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽¹⁶⁾. Samuti peaks isikuandmete töötlemine EBAs toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725,⁽¹⁷⁾ kui EBA haldab käesoleva direktiivi nõuete kohaselt keskset andmebaasi halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kohta, millest liikmesriikide pädevad asutused on talle teatanud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas direktiivis sätestatakse investorite kaitseks õigusnormid, mis käsitlevad järgmist:

- 1) pandikirjade emiteerimise nõuded;
- 2) pandikirjade struktuursed tunnused;
- 3) pandikirjade avalik järelevalve;
- 4) pandikirjadega seotud avalikustamisnõuded.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste krediidasutuste emiteeritud pandikirjade suhtes, mille asukoht on liidus.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „pandikiri“ – vastavalt käesoleva direktiivi kohustuslike nõuete ülevõtmiseks vastu võetud riigisestele õigusnormidele krediidasutuse emiteeritud võlakohustus, mis on tagatud tagatisvaraga, millele pandikirjainvestoritel kui eelisõigusega võlausaldajatel on vahetu nõudeõigus;

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- 2) „pandikirjade programm“ – pandikirjade emissiooni struktuursed tunnused, mis on määratud kindlaks õigusnormide ja lepingutingimustega kooskõlas pandikirju emiteerivale krediidasutusele antud loaga;
- 3) „tagatiste kogum“ – selgelt piiritletud varade kogum, millega tagatakse pandikirjadest tulenevad maksekohustused ja mis on eraldatud pandikirju emiteeriva krediidasutuse muust varast;
- 4) „tagatisvara“ – tagatiste kogumisse kuuluv vara;
- 5) „kattevara“ – tagatisvara tagatiseks olev vara, mis koosneb kehalistest esemetest ja nõuetest;
- 6) „eraldamine“ – pandikirju emiteeriva krediidasutuse meetmed, millega määratakse kindlaks tagatisvara ja tehakse see õiguslikult kättesaamatuks muudele võlausaldajatele kui pandikirjainvestorid ja tuletislepingute vastaspoolled;
- 7) „krediidasutus“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutus;
- 8) „hüpoteegikrediidipank“ – krediidasutus, mis rahastab laene üksnes või peamiselt pandikirjade emiteerimisega ja millel on seadusega lubatud anda ainult hüpoteek- ja avaliku sektori laene ning millel ei ole lubatud võtta hoiuiseid, kuid mis võtab avalikkuselt vastu muid tagasimakstavaid vahendeid;
- 9) „nõuete täitmise tähtpäeva saabunuks lugemine“ – olukord, kus pandikiri muutub emitendi maksejõuetuse või kriisilahenduse korral automaatselt viivitamata sissenõutavaks ja tasumisele kuuluvaks ning kus pandikirjainvestoritel on täitmisele pööratav õigus nõuda tagasimaksete tegemist algsest lunastamistähtpäevast varem;
- 10) „turuväärtus“ – kinnisvara puhul määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 76 määratletud turuväärtus;
- 11) „hüpoteekimisväärtus“ – kinnisvara puhul määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 74 määratletud hüpoteekimisväärtus;
- 12) „esmastagatised“ – kõige suurema osa moodustav tagatisvara, mis määrab tagatiste kogumi laadi;
- 13) „asendustagatised“ – esmastagatisete kõrval tagatuse nõuete täitmiseks kasutatav tagatisvara;
- 14) „ületagatus“ – seaduse või lepingu järgi nõutav või vabatahtlik tagatise tase kokku, mis ületab artiklis 15 sätestatud tagatuse nõuet;
- 15) „maksetähtaegade sobitamise nõuded“ – reeglid, millega nõutakse, et kohustuste ja saabuva tähtajaga varade vahelisi rahavooge tuleb selliselt sobitada, et lepingutingimustega on tagatud laenuvõtjate ning tuletislepingute vastaspoolte maksete laekumine enne pandikirjainvestoritele ja tuletislepingute vastaspooltele maksete tegemist ja see, et saadud summad on vähemalt samaväärsed pandikirjainvestoritele ja tuletislepingute vastaspooltele tehtavate maksete väärtusega, ning et laenuvõtjalt ja tuletislepingute vastaspooltelt saadud summad sisalduvad tagatiste kogumis vastavalt artikli 16 lõikele 3, kuni tuleb teha maksed pandikirjainvestoritele ja tuletislepingute vastaspooltele;
- 16) „likviidsete vahendite netoväljavool“ – kõik ühele päevale langevad väljaminevad maksed, sealhulgas põhi- ja intressimaksed ning pandikirjade programmi tuletislepingute raames tehtavad maksed, millest arvatakse maha kõik samale päevale langevad tagatisvaraga seotud nõuete alusel laekuvad maksed;
- 17) „lunastamistähtaja pikendamist võimaldav struktuur“ – mehhanism, millega konkreetse käivitaja esinemisel nähakse ette võimalus pikendada pandikirjade ettenähtud lunastamistähtaega eelnevalt kindlaks määratud perioodiks;
- 18) „pandikirjade avalik järelevalve“ – pandikirjade programmide järelevalve, millega tagatakse pandikirjade emiteerimise suhtes kohaldatavate nõuete täitmine;
- 19) „tagatisvara haldur“ – isik või üksus, kes on määratud haldama pandikirjade programmi selle programmi raames pandikirju emiteeriva krediidasutuse maksejõuetuse korral või juhul, kui selline krediidasutus arvatakse olevat maksejõuetusohus või tõenäoliselt maksejõuetuks jääv vastavalt direktiivi 2014/59/EL artikli 32 lõikele 1, või erandlike asjaolude korral, kui asjaomane pädev asutus otsustab, et asjaomase krediidasutuse nõuetekohane toimimine on tõsisel ohul;
- 20) „kriisilahendus“ – direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud kriisilahendus;

- 21) „konsolideerimisgrupp“ – määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 138 määratletud konsolideerimisgrupp;
- 22) „riigi osalusega äriühingud“ – komisjoni direktiivi 2006/111/EÜ artikli 2 punktis b määratletud riigi osalusega äriühingud.

II JAOTIS

PANDIKIRJADE STRUKTUURSED TUNNUSED

1. PEATÜKK

2. Kahetasandiline nõudeõigus ja pankrotivarast väljajätmine

Artikkel 4

Kahetasandiline nõudeõigus

1. Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid, millega antakse pandikirjainvestoritele ja artiklile 11 vastavatele tuletisepingute vastaspooltele järgmised nõudeõigused:
  - a) nõudeõigus pandikirju emiteeriva krediidasutuse vastu;
  - b) pandikirju emiteeriva krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse korral eelisnõudeõigus põhisummale ning tagatisvaralt kogunenud ja tulevastele intressidele;
  - c) pandikirju emiteeriva krediidasutuse maksejõuetuse korral ja juhul, kui punktis b osutatud eelisnõuet ei ole võimalik täielikult rahuldada, selline nõudeõigus kõnealuse krediidasutuse pankrotivarale, mis kuulub samasse nõudeõiguse järku kui krediidasutuse tavaliste tagamata nõuetega võlausaldajate nõuded, nagu on kindlaks määratud liikmesriigi õiguse kohaste nõuete rahuldamise järkudega tavalises maksejõuetusmenetluses.
2. Lõikes 1 osutatud nõudeõigused piirduvad pandikirjadega seotud täielike maksekohustustega.
3. Käesoleva artikli lõike 1 punkti c kohaldamisel võivad liikmesriigid kehtestada hüpoteegikrediidipanga maksejõuetuse korral reeglid, mille kohaselt tekib pandikirjainvestoritel ja artiklile 11 vastavatel tuletisepingute vastaspooltel nõue, mis kuulub kõrgemasse nõudeõiguse järku kui selle hüpoteegikrediidipanga tavaliste tagamata nõuetega võlausaldajate nõuded, nagu on kindlaks määratud liikmesriigi õiguse kohaste võlausaldajate nõuete rahuldamise järkudega tavalises maksejõuetusmenetluses, kuid madalamasse järku kui teiste eelisõigusega võlausaldajate nõuded.

Artikkel 5

Pandikirjade väljajätmine pankrotivarast

Liikmesriigid tagavad, et pandikirjadega seotud maksekohustuste suhtes ei kohaldata pandikirju emiteeriva krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse korral nõuete täitmise tähtpäeva saabunuks lugemist.

2. PEATÜKK

Tagatiste kogum ja tagatus

I jagu

Kõlblik vara

Artikkel 6

Kõlblik tagatisvara

1. Liikmesriigid nõuavad, et pandikirjad oleksid alati tagatud
    - a) varaga, mis on kõlblik määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõike 1 kohaselt, kui pandikirju emiteeriv krediidasutus vastab kõnealuse määruse artikli 129 lõigete 1a–3 nõuetele;
    - b) väga kvaliteetse tagatisvaraga, millega tagatakse, et pandikirju emiteerival krediidasutusel on lõikes 2 sätestatud maksenõue, mis on tagatud lõikes 3 sätestatud kattevaraga, või
    - c) laenude kujul oleva varaga, mis on antud riigi osalusega äriühingutele või on nende tagatud, kui käesoleva artikli lõikest 4 ei tulene teisiti.
  2. Lõike 1 punktis b osutatud maksenõue peab vastama järgmistele õiguslikele nõuetele:
    - a) vara puhul on tegemist maksenõudega, mille minimaalset väärtust on alati võimalik kindlaks määrata, mis on õiguslikult kehtiv ja täitmisele pööratav, mille suhtes ei kohaldata muid tingimusi kui tingimus, et nõude täitmise tähtpäev saabub tulevikus, ning mis on tagatud hüpoteegi, koormatise, pandiõiguse või muu tagatisega;
    - b) hüpoteek, koormatis, pandiõigus või muu maksenõude tagatis on täitmisele pööratav;
    - c) kõik õiguslikud nõuded hüpoteegi, koormatise, pandiõiguse või maksenõude tagatise tekkimiseks on täidetud;
    - d) hüpoteek, koormatis, pandiõigus või maksenõude tagatis võimaldab pandikirju emiteerival krediidasutusel põhjendamatu viivituseeta nõude sisse nõuda.
- Liikmesriigid nõuavad, et pandikirju emiteerivad krediidasutused hindaksid maksenõuete täitmisele pööratavust ja kattevara realiseeritavust enne nende arvamist tagatiste kogumisse.
3. Lõike 1 punktis b osutatud tagatisvara peab vastama ühele järgmistest nõuetest:
    - a) füüsilise kattevara puhul, mis koosneb kehalistest esemetest, on olemas hindamisstandardid, mis on ekspertide hulgas üldtunnustatud ja mis sobivad asjaomase füüsilise kattevara hindamiseks, ning on olemas avalik register, kus on registreeritud sellise füüsilise kattevara omandiõigus ja nõuded sellele füüsilisele kattevarale, või
    - b) nõuete kujul oleva vara puhul määratakse nõude vastaspoole turvalisus ja usaldusväärsus maksude kogumise võime põhjal või selle alusel, et toimub pidev avalik järelevalve vastaspoole tegevuse usaldusväärsusel ja finantsstabiilsusel üle.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud füüsiline kattevara aitab katta pandikirjadega seotud kohustused kuni ulatuses, mis vastab kas pandiõiguste põhisummale koos kõikide eelisõigust omavate pandiõigustega või 70 %-le selle füüsilise kattevara väärtusest, olenevalt sellest, kumb neist on väiksem. Käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud füüsilise kattevara puhul, millega tagatakse lõike 1 punktis a osutatud vara, ei pea järgima 70 % piirmäära ega määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõikes 1 sätestatud piirmäärasid.

Kui konkreetse füüsilise kattevara kohta puudub käesoleva lõike esimese lõigu punkti a kohaldamisel avalik register, võivad liikmesriigid ette näha sellise füüsilise kattevara omandiõiguse ja selle suhtes esitatavate nõuete kohta tunnistuste andmise alternatiivse viisi, niivõrd kui see on võrreldav avaliku registri antava kaitsega selles mõttes, et kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega lubatakse huvitatud kolmandatele isikutele juurdepääs teabele, mis on seotud koormatud füüsilise kattevara kindlaksmääramise, omandiõiguse omistamise, dokumentatsiooni ning koormatiste seadmise ja tagatisega seotud huvide täitmisele pööratavusega.

4. Lõike 1 punkti c kohaldamisel nõutakse pandikirjade puhul, mille esmastagatised on riigi osalusega äriühingutele antud või nende poolt tagatud laenud, vähemalt 10 % ulatuses ületagatust ning järgmiste tingimuste täitmist:

- a) riigi osalusega äriühingud osutavad olulisi avalikke teenuseid litsentsi, kontsessioonilepingu või riigiasutuse antud muu volituse alusel;
- b) riigi osalusega äriühingute suhtes kohaldatakse avalikku järelevalvet;
- c) riigi osalusega äriühingutel on piisavad tuluallikad, mis on tagatud sellega, et riigi osalusega äriühingud
  - i) omavad piisavat paindlikkust koguda ja suurendada osutatavate teenuste eest võetavaid tasusid ja esitatavaid nõudeid, et tagada finantsseisundi usaldusväarsus ja maksevõime;
  - ii) saavad oluliste avalike teenuste osutamise eest seadusjärgselt piisavaid toetusi, et tagada finantsseisundi usaldusväarsus ja maksevõime, või
  - iii) on sõlminud avaliku sektori asutusega kasumi ja kahjumi ülekandmise lepingu.

5. Liikmesriigid kehtestavad reeglid lõike 1 punktides a ja b osutatud vara tagava füüsilise kattevara hindamise meetodite ja protsessi kohta. Nende reeglitega tagatakse vähemalt järgmine:

- a) füüsilise kattevara puhul on tagatisvara tagatiste kogumisse lisamise ajal olemas ajakohane hinnang, mis näitab füüsilise kattevara turuväärtust või hüpoteekimisväärtust või neist väiksemat väärtust;
- b) hindamise teeb vajaliku kvalifikatsiooni, oskuste ja kogemustega hindaja ning
- c) hindaja on laenuandmise otsustusprotsessist sõltumatu, ta ei võta füüsilise kattevara väärtuse hindamisel arvesse spekulatiivseid elemente ning kirjeldab füüsilise kattevara väärtust läbipaistvalt ja selgelt.

6. Liikmesriigid nõuavad, et pandikirju emiteerivad krediidasutused kehtestaksid korra, mille alusel jälgida, kas käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b osutatud vara tagav füüsiline kattevara on kahju tekkimise riski vastu piisavalt kindlustatud ning kas kindlustusnõue on eraldatud vastavalt artiklile 12.

7. Liikmesriigid nõuavad, et pandikirju emiteerivad krediidasutused kirjeldaksid lõike 1 punktides a ja b osutatud tagatisvara ja oma laenupoliitika vastavust käesoleva artikli ülevõtmiseks vastu võetud riigisestele õigusnormidele.

8. Liikmesriigid kehtestavad reeglid, millega tagatakse riskide hajutamine tagatiste kogumis sellise vara granulaarsuse ja olulise kontsentreerumise seisukohast, mis ei ole lõike 1 punkti a kohaselt kõlblik vara.

Artikkel 7

Väljaspool liitu asuv kattevara

1. Kui lõikest 2 ei tulene teisiti, võivad liikmesriigid lubada pandikirju emiteerivatel krediidasutustel võtta tagatiste kogumisse väljaspool liitu asuva kattevaraga tagatud vara.

2. Kui liikmesriigid lubavad lõikes 1 osutatud vara tagatisvarasse võtmist, tagavad nad investorite kaitse, nõudes, et krediidasutused kontrolliksid, kas see kattevara vastab kõigile artiklis 6 sätestatud nõuetele. Liikmesriigid tagavad, et

nimetatud kattevara annab samasuguse kindluse nagu liidus asuv kattevara ja et nimetatud kattevara realiseerimine on õiguslikult täitmisele pööratav viisil, mis on samaväärne liidus asuva kattevara realiseerimisega.

Artikkel 8

Grupiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuurid

Liikmesriigid võivad kehtestada grupiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuuride kasutamise reeglid, mille kohaselt kasutatakse konsolideerimisgruppi kuuluva krediidasutuse emiteeritud pandikirju („grupiseselt emiteeritud pandikirjad“) tagatisvarana teise samasse konsolideerimisgruppi kuuluva krediidasutuse poolt pandikirjade väljapoole emiteerimisel („väljapoole emiteeritud pandikirjad“). Need reeglid sisaldavad vähemalt järgmisi nõudeid:

- a) grupiseselt emiteeritud pandikirju müüakse krediidasutusele, kes emiteerib pandikirju väljapoole;
- b) grupiseselt emiteeritud pandikirju kasutatakse tagatisvarana väljapoole emiteeritud pandikirjade tagatiste kogumis ning kajastatakse väljapoole pandikirju emiteerinud krediidasutuse bilansis;
- c) väljapoole emiteeritud pandikirjade tagatiste kogum sisaldab ainult ühe konsolideerimisgruppi kuuluva krediidasutuse grupiseselt emiteeritud pandikirju;
- d) pandikirju väljapoole emiteeriv krediidasutus kavatseb need müüa konsolideerimisgrupivälistele pandikirjainvestoritele;
- e) nii grupiseselt kui ka väljapoole emiteeritud pandikirjad liigituvad emissiooni ajal määruse (EL) nr 575/2013 III osa II jaotise 2. peatükis osutatud krediitkvaliteedi astmele 1 ning on tagatud käesoleva direktiivi artiklis 6 osutatud kõlbliku tagatisvaraga;
- f) piiriüleste grupiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuuride puhul vastab grupiseselt emiteeritud pandikirjade tagatisvara väljapoole emiteeritud pandikirjade kõlblikkuse ja tagatuse nõuetele.

Käesoleva artikli esimese lõigu punkti e kohaldamiseks võivad artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused lubada pandikirju, mis vastavad krediitkvaliteedi astmele 2, kui nende krediitkvaliteedi astet on alandatud, et võimaldada neil jääda grupiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuuri osaks, eeldusel et kõnealused pädevad asutused on jõudnud järeldusele, et krediitkvaliteedi astme muutus ei ole tingitud loa saamise nõuete rikkumisest, nagu on sätestatud artikli 19 lõike 2 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides. Artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused teavitavad EBAt kõikidest käesoleva lõigu kohastest otsustest.

Artikkel 9

Ühine rahastamine

1. Liikmesriigid lubavad kasutada pandikirjade emiteerimisel tagatisvarana kõlblikku tagatisvara, mille algatajaks oli krediidasutus ja mille on ostanud pandikirju emiteeriv krediidasutus.

Liikmesriigid reguleerivad selliseid oste, et tagada artiklites 6 ja 12 sätestatud nõuete täitmine.

2. Piiramata käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus sätestatud nõuet võivad liikmesriigid lubada direktiivi 2002/47/EÜ kohast üleandmist finantstagatiskokkuleppe alusel.

3. Piiramata lõike 1 teises lõigus sätestatud nõuet võivad liikmesriigid samuti lubada kasutada tagatisvarana vara, mille algatajaks oli ettevõtja, kes ei ole krediidasutus. Kui liikmesriigid kasutavad seda võimalust, peavad nad nõudma, et pandikirju emiteeriv krediidasutus kas hindaks selle ettevõtja laenuandmisstandardeid, kes tagatisvara algatas, või hindaks ise põhjalikult laenuvõtja krediitvõimelisust.

*Artikkel 10***Tagatiste kogumi koosseis**

Liikmesriigid tagavad investorite kaitse, kehtestades reeglid tagatiste kogumite koosseisu kohta. Nende reeglitega kehtestatakse kohasel juhul pandikirju emiteerivatele krediidasutustele tingimused, mille kohaselt nad võivad võtta tagatisvarasse struktuuri, kasutusaja või riskiprofiili poolest erinevate omadustega esmastagatisi.

*Artikkel 11***Tagatiste kogumisse kuuluvad tuletislepingud**

1. Liikmesriigid lubavad investorite kaitse tagamiseks arvata tagatiste kogumisse tuletislepinguid ainult juhul, kui on täidetud vähemalt järgmised nõuded:

- a) tuletislepinguid võetakse tagatiste kogumisse üksnes riskide maandamise eesmärgil, nende mahtu korrigeeritakse maandatava riski vähenemise korral ning need arvatakse kogumist välja, kui maandatav risk lakkab olemast;
- b) tuletislepingud on piisavalt dokumenteeritud;
- c) tuletislepingud on artikli 12 kohaselt eraldatud;
- d) tuletislepinguid ei saa lõpetada pandikirjad emiteerinud krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse korral;
- e) tuletislepingud vastavad lõike 2 kohaselt kehtestatud reeglitele.

2. Selleks et tagada lõikes 1 loetletud nõuete täitmine, kehtestavad liikmesriigid tagatiste kogumisse kuuluvaid tuletislepinguid käsitlevad reeglid. Nende reeglitega täpsustatakse järgmist:

- a) riskimaandamise vastaspoolte aktsepteeritavuse kriteeriumid;
- b) tuletislepingute kohta nõutavad dokumendid.

*Artikkel 12***Tagatisvara eraldamine**

1. Liikmesriigid kehtestavad reeglid, mis reguleerivad tagatisvara eraldamist. Need reeglid sisaldavad vähemalt järgmisi nõudeid:

- a) pandikirju emiteeriv krediidasutus suudab kogu tagatisvara alati kindlaks teha;
- b) pandikirju emiteeriv krediidasutus peab kogu tagatisvara õiguslikult siduvalt ja täitmisele pööratavalt eraldama;
- c) kogu tagatisvara on kaitstud kolmandate isikute nõuete eest ega kuulu pandikirju emiteeriva krediidasutuse pankrotivara hulka enne, kui on rahuldatud artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud eelisnõue.

Esimese lõigu kohaldamisel hõlmab tagatisvara seoses tuletisinstrumendi positsioonidega saadud tagatisi.

2. Lõike 1 kohane tagatisvara eraldamine kohaldub ka pandikirjad emiteerinud krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse korral.

*Artikkel 13***Tagatiste kogumi kontrollija**

1. Liikmesriigid võivad nõuda, et pandikirju emiteerivad krediidasutused määraksid isiku, kes teeb tagatiste kogumi seiret, pidades silmas artiklites 6–12 ja artiklites 14–17 sätestatud nõudeid.

2. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 sätestatud võimalust, kehtestavad nad reeglid vähemalt järgmiste aspektide kohta:
  - a) tagatiste kogumi kontrollija määramine ja ametist vabastamine;
  - b) tagatiste kogumi kontrollija sobivuskriteeriumid;
  - c) tagatiste kogumi kontrollija roll ja ülesanded, sealhulgas pandikirjad emiteerinud krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse korral;
  - d) kohustus teavitada artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevaid asutusi;
  - e) tagatiste kogumi kontrollija ülesannete täitmiseks vajalikule teabele juurdepääsu õigus.
3. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 sätestatud võimalust, peab tagatiste kogumi kontrollija olema pandikirju emiteerivast krediidasutusest ja selle audiitorist eraldiseisev ja sõltumatu.

Liikmesriigid võivad lubada, et tagatiste kogumi kontrollija ei ole krediidasutusest eraldiseisev („krediidasutusesisene tagatiste kogumi kontrollija“), kui

- a) krediidasutusesisene tagatiste kogumi kontrollija on pandikirju emiteeriva krediidasutuse laenuandmise otsustusprotsessist sõltumatu;
  - b) ilma et see piiraks lõike 2 punkti a kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et krediidasutusesisest tagatiste kogumi kontrollijat ei vabastata tema ülesannete täitmisest, ilma et selle oleks eelnevalt heaks kiitnud pandikirju emiteeriva krediidasutuse järelevalvefunktsiooni täitev juhtorgan, ning
  - c) krediidasutusesisesel tagatiste kogumi kontrollijal on vajaduse korral otsene juurdepääs järelevalvefunktsiooni täitvale juhtorganile.
4. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 sätestatud võimalust, teatavad nad sellest EBA-le.

Artikkel 14

Investorile esitatav teave

1. Liikmesriigid tagavad, et pandikirju emiteeriv krediidasutus annab pandikirjade programmide kohta piisavalt üksikasjalikku teavet, et investorid saaksid hinnata kõnealuse programmi profiili ja riske ning täita hoolsuskohustust.
2. Lõike 1 kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et teave esitatakse investoritele vähemalt kord kvartalis ja portfelli kohta esitatakse vähemalt järgmist teavet:
  - a) tagatiste kogumi ja lunastamata pandikirjade väärtus;
  - b) kõigi asjaomase programmi raames emiteeritud selliste pandikirjade rahvusvaheliste väärtpaberite identifitseerimisnumbrite (ISIN-koodide) loend, millele on antud ISIN-kood;
  - c) tagatisvara geograafiline jaotus ja liik, nende laenude suurus ja hindamise meetod;
  - d) andmed tururiski, sealhulgas intressimäärariski ja valuutariski ning krediidi- ja likviidsusriskide kohta;
  - e) tagatisvara ja pandikirjade lunastamistähtaegade struktuurid, sealhulgas asjakohasel juhul ülevaade lunastamistähtaja pikendamise käivitajatest;
  - f) nõutud ja kättesaadava tagatuse ning seadusjärgse, lepingulise ja vabatahtliku ületagatuse tase;
  - g) selliste laenude osakaal, mille puhul leitakse, et makseviivitus on tekkinud vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 178, ja igal juhul, kui laenude tasumise tähtpäeva on ületatud rohkem kui 90 päeva.

Liikmesriigid tagavad, et artiklis 8 osutatud grupisiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuuride alusel väljapoole emiteeritud pandikirjade puhul esitatakse käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud teave või link selle juurde investoritele kõigi grupisiseselt emiteeritud pandikirjade osas. Liikmesriigid tagavad, et teave esitatakse investoritele vähemalt koondteabena.

3. Liikmesriigid nõuavad investorite kaitse tagamiseks, et pandikirju emiteerivad krediidasutused avaldaksid oma veebisaidil lõigete 1 ja 2 kohaselt investoritele kättesaadavaks tehtava teabe. Liikmesriigid ei või nõuda, et nimetatud krediidasutused avaldaksid selle teabe paberil.

II jagu

Tagatuse ja likviidsuse nõuded

Artikkel 15

Tagatuse nõuded

1. Liikmesriigid nõuavad investorite kaitse tagamiseks, et pandikirjade programmid vastaksid igal ajal vähemalt lõigetes 2–8 osutatud tagatuse nõuetele.
2. Pandikirjadega seotud kõik kohustused peavad olema tagatud tagatisvaraga seotud maksenõuetega.
3. Lõikes 2 osutatud kohustused sisaldavad järgmist:
  - a) kohustus tasuda lunastamata pandikirjade põhisumma;
  - b) kohustus tasuda lunastamata pandikirjade pealt intresse;
  - c) artikli 11 kohaselt hoitavate tuletislepingutega seotud maksekohustused ning
  - d) haldamise ja hoolduse eeldatavad kulud pandikirjade programmi likvideerimise korral.

Esimese lõigu punkti d kohaldamisel võivad liikmesriigid lubada teha arvutuse kindla summana.

4. Tagatuse nõude täitmisel arvestatakse järgmist tagatisvara:
  - a) esmastagatised;
  - b) asendustagatised;
  - c) artikli 16 kohaselt hoitav likviidne vara ning
  - d) artikli 11 kohaselt hoitavate tuletislepingutega seotud maksenõuded.

Tagatuse hulka ei arvestata tagamata nõudeid, mille puhul leitakse, et on tekkinud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 kohane makseviivitus.

5. Lõike 3 esimese lõigu punkti c ja lõike 4 esimese lõigu punkti d kohaldamisel kehtestavad liikmesriigid tuletislepingute hindamise reeglid.
6. Nõutava tagatuse arvutamise tagatakse, et kogu tagatisvara põhisumma kokku on vähemalt sama suur kui lunastamata pandikirjade põhisumma kokku või sellest suurem („nimiväärtuse printsiip“).

Liikmesriigid võivad lubada muid arvutuskäike, mille tulemusel ei saada kõrgemat kattekordajat kui nimiväärtuse printsiibi kohaselt arvutades.

Liikmesriigid kehtestavad reeglid lunastamata pandikirjadega seotud maksmisele kuuluvate intresside ja tagatisvaralt saadavate intresside arvutamiseks, mis kajastavad usaldatavuspõhimõtteid kooskõlas kohaldatavate raamatupidamisstandarditega.

7. Erandina lõike 6 esimesest lõigust võivad liikmesriigid usaldatavuspõhimõtteid järgides ja kooskõlas kohaldatavate raamatupidamisstandarditega võtta arvesse tagatisvara pealt saadavaid tulevase intresse, millest on maha arvatud asjaomase pandikirja eest tasumisele kuuluvad tulevased intressid, et tasakaalustada kõik puudujäägid pandikirjaga seotud põhimaksekohustuse tagamisel, kui on olemas määruse (EL) nr 575/2013 artikli 33 lõike 4 alusel vastu võetud kohaldatavas delegeritud määruses määratletud tihe seos, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) tagatisvara kasutusaja jooksul saadud maksed, mis on vajalikud asjaomase pandikirjaga seotud maksekohustuse tagamiseks, eraldatakse artikli 12 kohaselt või võetakse tagatiste kogumisse artiklis 6 osutatud tagatisvara kujul kuni maksete tasumise tähtpäevani ning
  - b) tagatisvara ennetähtaegne makse on võimalik ainult määruse (EL) nr 575/2013 artikli 33 lõike 4 alusel vastu võetud kohaldatavas delegeeritud määruses määratletud ülekandevõimaluse kasutamise korral või kui pandikirju emiteerival krediidasutusel on õigus võlakirjad nimiväärtusega tagasi osta, kui tagatisvara laenuks võtja ostab pandikirja tagasi vähemalt nimiväärtuses.
8. Liikmesriigid tagavad, et tagatisvara arvutamine ja kohustuste arvutamine põhinevad samal meetodikal. Liikmesriigid võivad ühelt poolt tagatisvara ja teiselt poolt kohustuste arvutamiseks lubada erinevaid arvutusmeetodeid, kui eri meetodite tulemusel ei ole kattekordaja suurem kui sama meetodika kohaselt tagatisvara ja kohustuste tarvis arvutatud kordaja.

Artikkel 16

Tagatiste kogumi likviidsusvaru nõue

1. Liikmesriigid nõuavad investorite kaitse tagamiseks, et tagatiste kogum sisaldaks alati likviidsusvaru, mis koosneks likviidsetest varadest, millest saab katta pandikirjade programmi likviidsete vahendite netoväljavoolu.
2. Tagatiste kogumi likviidsusvaru peab katma kõige suuremat võimalikku järgmise 180 päeva likviidsete vahendite netoväljavoolu.
3. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tagatiste kogumi likviidsusvaru koosneb järgmist liiki varadest, mis on eraldatud vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 12:
  - a) määruse (EL) nr 575/2013 artikli 460 alusel vastu võetud kohaldatava delegeeritud määruse kohaselt 1. tasandi, 2A tasandi või 2B tasandi varaks liigituvad varad, mida hinnatakse kõnealuse delegeeritud määruse kohaselt ning mida ei ole emiteerinud pandikirju emiteerinud krediidasutus ise, tema emattevõtja (välja arvatud avaliku sektori asutus, mis ei ole krediidasutus), tema tütarettevõtja või tema emattevõtja teine tütarettevõtja või väärtpaperistamise eriotstarbeline ettevõtja, kellega krediidasutusel on märkimisväärne seos;
  - b) krediidasutuste suhtes võetud lühiajalised riskipositsioonid, mis vastavad krediitkvaliteedi astmele 1 või 2, või krediidasutustele antud lühiajalised hoiused, mis vastavad krediitkvaliteedi astmele 1, 2 või 3, vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõike 1 punktile c.

Liikmesriigid võivad piirata esimese lõigu punktide a ja b kohaldamisel kasutatavate likviidsete varade liike.

Liikmesriigid tagavad, et tagatiste kogumi likviidsusvarusse ei saa arvata tagamata nõudeid, mille puhul leitakse, et on tekkinud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 kohane makseviivitus.

4. Kui pandikirju emiteeriva krediidasutuse suhtes kohaldatakse muudes liidu õigusaktides sätestatud likviidsusnõudeid, mis kattuvad tagatiste kogumi likviidsusvaru nõuetega, võivad liikmesriigid otsustada mitte kohaldada nendes liidu õigusaktides ette nähtud ajavahemike jooksul lõigete 1, 2 ja 3 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnorme. Liikmesriigid võivad seda võimalust kasutada ainult kuni kuupäevani, mil hakatakse kohaldama selliste liidu õigusaktide muudatust, millega nõuete kattuvus kaotatakse, ning nad teavitavad selle võimaluse kasutamisest komisjoni ja EBA-t.

5. Liikmesriigid võivad lubada, et lunastamistähtaja pikendamist võimaldavate struktuuride puhul arvutatakse põhisumma pandikirja tingimustes seatud lunastamistähtpäevast.

6. Liikmesriigid võivad näha ette, et lõikes 1 sätestatud nõudeid ei kohaldata selliste pandikirjade suhtes, mille suhtes kohaldatakse maksetähtaegade sobitamise nõudeid.

*Artikkel 17***Lunastamistähtaja pikendamist võimaldavate struktuuride tingimused**

1. Liikmesriigid võivad lubada emiteerida pandikirju, mille struktuur võimaldab lunastamistähtaja pikendamist, kui investorite kaitse on tagatud vähemalt järgmise viisil:
  - a) lunastamistähtaega võib pikendada üksnes liikmesriigi õiguses täpsustatud objektiivsete käivitajate alusel ja mitte pandikirja emiteerinud krediidasutuse äranägemisel;
  - b) lunastamistähtaja pikendamise käivitajad on kindlaks määratud pandikirja tingimustes;
  - c) investorile esitatav teave lunastamistähtaja struktuuri kohta on piisav, et võimaldada kindlaks määrata pandikirja riske, ning sisaldab üksikasjalikku teavet järgmise kohta:
    - i) lunastamistähtaja pikendamiste käivitajad;
    - ii) pandikirja emiteerinud krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse tagajärjed lunastamistähtaja pikendamisele;
    - iii) artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevate asutuste ja vajaduse korral tagatisvara halduri roll seoses lunastamistähtaja pikendamisega;
  - d) pandikirja lunastamistähtpäev on alati kindlaks määratav;
  - e) pandikirja emiteerinud krediidasutuse maksejõuetuse või kriisilahenduse korral ei mõjuta lunastamistähtaja pikendamine pandikirjainvestorite nõudeõiguste järke ega muuda pandikirjade programmi esialgses lunastamistähtaja graafikus kindlaks määratud järjekorda;
  - f) lunastamistähtaja pikendamine ei muuda pandikirja struktuurseid tunnuseid artiklis 4 osutatud kahetasandilise nõudeõiguse ega artiklis 5 osutatud pankrotivarast väljajätmise jaoks.
2. Liikmesriigid, kes lubavad emiteerida pandikirju, mille struktuur võimaldab lunastamistähtaja pikendamist, teavitavad sellest EBAt.

III JAOTIS

PANDIKIRJADE AVALIK JÄRELEVALVE*Artikkel 18***Pandikirjade avalik järelevalve**

1. Liikmesriigid näevad investorite kaitse tagamiseks ette, et pandikirjade emiteerimise suhtes kohaldatakse pandikirjade avalikku järelevalvet.
2. Liikmesriigid määravad lõikes 1 osutatud pandikirjade avaliku järelevalve jaoks ühe või mitu pädevat asutust. Nad teavitavad neist määratud asutustest komisjoni ja EBAt, teatades ühtlasi ülesannete ja kohustuste jagunemise.
3. Liikmesriigid tagavad, et lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused jälgivad pandikirjade emiteerimist, et hinnata vastavust käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõuetele.
4. Liikmesriigid tagavad, et pandikirju emiteerivad krediidasutused registreerivad kõik pandikirjade programmiga seotud tehingud ning seavad sisse piisavad ja asjakohased dokumenteerimissüsteemid ja -protsessid.
5. Lisaks tagavad liikmesriigid asjakohaste meetmete olemasolu, et käesoleva artikli lõike 2 kohaselt määratud pädevatel asutustel oleks võimalik saada teavet, mida on vaja käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõuete täitmise hindamiseks, kõnealuste nõuete võimaliku rikkumise uurimiseks ning halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kehtestamiseks kooskõlas artikli 23 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormidega.
6. Liikmesriigid tagavad, et lõike 2 kohaselt määratud pädevatel asutustel on pädevus, vahendid, tegevusvõime, volitused ja sõltumatus, mida on vaja pandikirjade avaliku järelevalvega seotud ülesannete täitmiseks.

*Artikkel 19***Pandikirja programmide luba**

1. Liikmesriigid nõuavad investorite kaitse tagamiseks, et pandikirjade programmi luba tuleb hankida enne selle programmi raames pandikirjade emiteerimist. Liikmesriigid annavad sellise loa andmise õiguse artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevatele asutustele.
2. Liikmesriigid sätestavad lõikes 1 osutatud loa saamise nõuded, sealhulgas vähemalt järgmised nõuded:
  - a) asjakohane tegevuskava, milles on paika pandud pandikirjade emiteerimine;
  - b) piisavad investorikaitse põhimõtted, protsessid ja meetodid, mida rakendada tagatiste kogumisse kuuluvate laenude heakskiitmisel, muutmisel, uuendamisel ja refinantseerimisel;
  - c) juhtkonnal ja pandikirjade programmiga tegelevatel töötajatel on piisav kvalifikatsioon ja piisavad teadmised pandikirjade emiteerimise ja pandikirjade programmi haldamise kohta;
  - d) tagatiste kogumi halduskorraldus ja seire vastab käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõuetele.

*Artikkel 20***Pandikirjade avalik järelevalve maksejõuetuse või kriisilahenduse korral**

1. Artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused teevad pandikirju emiteerinud krediidasutuse kriisilahenduse korral koostööd asjaomase kriisilahendusasutusega, et tagada pandikirjainvestorite õiguste ja huvide kaitse, kontrollides sealhulgas kriisilahenduse korral vähemalt pandikirjade programmi pidevat ja usaldusväärset valitsemist.
2. Liikmesriigid võivad ette näha tagatisvara halduri määramise, et tagada pandikirjainvestorite õiguste ja huvide kaitse, sealhulgas seeläbi, et vajalikul ajavahemikul kontrollitakse vähemalt pandikirjade programmi pidevat ja usaldusväärset valitsemist.

Kui liikmesriigid seda võimalust kasutavad, võivad nad nõuda, et nende artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused kiidaksid tagatisvara halduri määramise ja ametist vabastamise heaks. Seda võimalust kasutavad liikmesriigid nõuavad vähemalt, et tagatisvara halduri määramisel ja ametist vabastamisel konsulteeritaks pädevate asutustega.

3. Kui liikmesriigid näevad lõike 2 kohaselt ette tagatisvara halduri määramise, võtavad nad vastu reeglid, milles sätestatakse kõnealuse tagatisvara halduri ülesanded ja vastutus vähemalt seoses järgmisega:
  - a) pandikirjadega seotud kohustuste täitmine;
  - b) tagatisvara valitsemine ja realiseerimine, sealhulgas nende ülekandmine koos pandikirjadega seotud kohustustega mõnele teisele pandikirju emiteerivale krediidasutusele;
  - c) selliste tehingute tegemine, mida on vaja tagatiste kogumi nõuetekohaseks valitsemiseks, pandikirjadega seotud kohustuste tagatuse pidevaks seireks, menetluste algatamiseks, et võita vara tagasi tagatiste kogumisse ja kanda pärast pandikirjaga seotud kõigi kohustuste täitmist ülejäänud vara pandikirja emiteerinud krediidasutuse pankrotivara hulka.

Esimese lõigu punkti c kohaldamiseks võivad liikmesriigid lubada tagatisvara halduril tegutseda pandikirju emiteerinud krediidasutuse maksejõuetuse korral kõnealuse krediidasutuse tegevusloa alusel, kohaldades samu tegevusnõudeid.

4. Liikmesriigid tagavad, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused, määramise korral ka tagatisvara haldur, ja kriisilahenduse korral kriisilahendusasutus kooskõlastavad oma tegevust maksevõimetus- või kriisilahendusmenetluses ja vahetavad teavet.

*Artikkel 21***Aruandlus pädevale asutusele**

1. Liikmesriigid nõuavad investorite kaitse tagamiseks, et pandikirju emiteerivad krediidasutused esitaksid artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevatele asutustele pandikirjade programmide kohta lõikes 2 sätestatud teavet. Aruandeid esitatakse korrapäraselt, samuti nimetatud pädevate asutuste taotluse korral. Liikmesriigid kehtestavad korrapärase aruandluse sageduse eraldi reeglitega.
2. Lõike 1 kohaselt kehtestatavate aruandluskohustustega nõutakse, et esitatav teave sisaldaks vähemalt järgmisi andmeid:
  - a) vara kõlblikkus ja tagatiste kogumi nõuded artiklite 6–11 kohaselt;
  - b) tagatisvara eraldamine artikli 12 kohaselt;
  - c) kohasel juhul tagatiste kogumi kontrollija tegevus artikli 13 kohaselt;
  - d) tagatuse nõuded artikli 15 kohaselt;
  - e) tagatiste kogumi likviidsusvaru artikli 16 kohaselt;
  - f) kohasel juhul lunastamistähtaja pikendamist võimaldavate struktuuride tingimused artikli 17 kohaselt.
3. Liikmesriigid kehtestavad reeglid pandikirju emiteerinud krediidasutuse poolt tema maksejõuetuse või kriisilahenduse korral artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevatele asutustele vastavalt lõikele 2 teabe esitamise kohta.

*Artikkel 22***Pädevate asutuste volitused pandikirjade avaliku järelevalve tegemisel**

1. Liikmesriigid annavad investorite kaitse tagamiseks artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevatele asutustele kõik järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitused, mida on vaja pandikirjade avalikuks järelevalveks.
2. Lõike 1 kohased volitused peavad hõlmama vähemalt järgmist:
  - a) artikli 19 kohaste lubade andmise või nende andmisest keeldumise volitus;
  - b) käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide täitmise hindamiseks pandikirjade programmi korrapärase läbivaatamise volitus;
  - c) kohapealsete kontrollide ja kaugkontrollide korraldamise volitus;
  - d) halduskaristuste määramise ja muude haldusmeetmete võtmise volitus kooskõlas artikli 23 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormidega;
  - e) pandikirjade emiteerimisega seonduvate järelevalvesuuniste vastuvõtmise ja rakendamise volitus.

*Artikkel 23***Halduskaristused ja muud haldusmeetmed**

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust sätestada kriminaalkaristusi, näevad liikmesriigid ette reeglid, millega kehtestatakse vähemalt järgmistes olukordades kohaldatavad asjakohased halduskaristused ja muud haldusmeetmed:
  - a) krediidasutus on saanud pandikirjade programmi loa valeandmeid esitades või muul ebaseadusliku viisil;
  - b) krediidasutus ei vasta enam pandikirjade programmi loa andmise tingimustele;
  - c) krediidasutus emiteerib pandikirju ilma artikli 19 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide kohast luba hankimata;

- d) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei täida artikli 4 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõudeid;
- e) krediidasutus emiteerib pandikirju, mis ei vasta artikli 5 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõuetele;
- f) krediidasutus emiteerib pandikirju, mis ei ole artikli 6 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide kohaselt tagatud;
- g) krediidasutus emiteerib pandikirju, mis on tagatud väljaspool liitu asuvate varadega, rikkudes artikli 7 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõudeid;
- h) krediidasutus kasutab pandikirjade tagamiseks grupisiseselt kogumisse arvatud pandikirjade struktuuri, rikkudes artikli 8 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud nõudeid;
- i) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei täida artikli 9 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud ühise rahastamise tingimusi;
- j) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei täida artikli 10 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud tagatiste kogumi koosseisu tingimusi;
- k) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei täida artikli 11 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud tuletislepingute tagatiste kogumisse arvamise nõudeid;
- l) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei täida artikli 12 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud tagatisvara eraldamise nõudeid;
- m) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei esita teavet või esitab puudulikku või ebaõiget teavet, rikkudes artikli 14 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnorme;
- n) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei hoia korduvalt või püsivalt tagatiste kogumi likviidsusvaru, rikkudes artikli 16 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnorme;
- o) lunastamistähtaja pikendamist võimaldava struktuuriga pandikirju emiteeriv krediidasutus ei täida artikli 17 ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestes õigusnormides sätestatud lunastamistähtaja pikendamist võimaldavate struktuuride tingimusi;
- p) pandikirju emiteeriv krediidasutus ei esita oma kohustuste kohta teavet või esitab puudulikku või ebaõiget teavet, rikkudes artikli 21 lõike 2 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnorme.

Liikmesriigid võivad otsustada mitte näha ette halduskaristusi või muid haldusmeetmeid õigusrikkumiste eest, mille puhul liikmesriigi õiguses kohaldatakse kriminaalkaristusi. Sellisel juhul teavitavad liikmesriigid komisjoni asjakohastest kriminaalõiguse sätetest.

2. Lõikes 1 osutatud karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad ning hõlmama vähemalt järgmist:

- a) pandikirjade programmi loa kehtetuks tunnistamine;
- b) avalik teadaanne, milles on märgitud füüsilise või juriidilise isiku nimi ja õigusrikkumise laad kooskõlas artikliga 24;
- c) ettekirjutus, millega nõutakse, et füüsiline või juriidiline isik lõpetaks sellise tegevuse ja hoiduks selle tegevuse kordamisest;
- d) rahalised halduskaristused.

3. Liikmesriigid tagavad ka, et lõikes 1 osutatud karistusi ja meetmeid rakendatakse tõhusalt.

4. Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuste või muude haldusmeetmete laadi ja rahaliste halduskaristuste suuruse kindlaksmääramisel võtavad artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused, kui see on kohane, arvesse kõiki järgmisi asjaolusid:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) õigusrikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) õigusrikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku finantsseisund, nimetades sealhulgas juriidilise isiku kogukäibe või füüsilise isiku aastase sissetuleku;

- d) õigusrikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku poolt õigusrikkumisega saadud kasu või ära hoitud kahju suurus, kui kasu või kahju saab kindlaks teha;
- e) õigusrikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, kui kahju saab kindlaks teha;
- f) kuivõrd õigusrikkumise toime pannud füüsiline või juriidiline isik tegi artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevate asutustega koostööd;
- g) õigusrikkumise toime pannud füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised;
- h) õigusrikkumise tegelikud või võimalikud süsteemsed tagajärjed.

5. Kui lõikes 1 osutatud sätteid kohaldatakse juriidiliste isikute suhtes, tagavad liikmesriigid ka, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused kohaldavad käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid juhtorgani liikmete ja teiste liikmesriigi õiguse kohaselt õigusrikkumise eest vastutavate isikute suhtes.

6. Liikmesriigid tagavad, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused annavad enne lõikes 2 sätestatud halduskaristuste määramist või muude haldusmeetmete võtmist käsitleva otsuse tegemist asjaomasele füüsilisele või juriidilisele isikule võimaluse esitada oma seisukohad. Haldusmeetmete võtmisel võib kohaldada erandeid õigusest esitada oma seisukohad, kui on vaja võtta kiireid meetmeid kolmandatele isikutele tekkiva suure kahju ärahoidmiseks või selleks, et hoida ära suur kahju finantssüsteemile. Sellisel juhul antakse asjaomasele isikule võimalus esitada oma seisukohad võimalikult kiiresti pärast kõnealuse haldusmeetme võtmist ja vajaduse korral seda meedet muudetakse.

7. Liikmesriigid tagavad, et iga otsus, millega määratakse lõikes 2 sätestatud halduskaristused või võetakse muud haldusmeetmed, on nõuetekohaselt põhjendatud ja et selle võib edasi kaevata.

Artikkel 24

Halduskaristuste ja muude haldusmeetmete avaldamine

1. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseseid õigusnormid sisaldavad nõuet, et teave halduskaristuste ja muude haldusmeetmete kohta avaldatakse põhjendamatu viivitusega artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevate asutuste ametlikul veebisaidil. Samu kohustusi kohaldatakse juhul, kui liikmesriik otsustab näha ette kriminaalkaristused vastavalt artikli 23 lõike 1 teisele lõigule.

2. Lõike 1 kohaselt vastu võetud õigusnormidega nõutakse vähemalt nende otsuste avaldamist, mida ei ole vaidlustatud või mida ei saa enam edasi kaevata ja mis on tehtud käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide rikkumise eest.

3. Liikmesriigid tagavad, et selline avalikustamine sisaldab teavet õigusrikkumise liigi ja laadi ning füüsilise või juriidilise isiku identiteedi kohta, kellele karistus või meede on määratud. Kui lõikest 4 ei tulene teisiti, tagavad liikmesriigid ühtlasi põhjendamatu viivitusega sellise teabe avaldamise pärast adressaadi teavitamist kõnealusest karistusest või meetmest ning kui artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused on avaldanud oma ametlikel veebisaitidel kõnealuse karistuse määramise või meetme võtmise otsuse.

4. Kui liikmesriigid lubavad avaldada karistuse määramise või muu meetme võtmise otsuse, mille kohta esitatud kaebus on menetlemisel, avaldavad artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused põhjendamatu viivitusega oma ametlikul veebisaidil ka teabe kaebuse seisu ja tulemuse kohta.

5. Liikmesriigid tagavad, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused avaldavad karistuste määramise või meetmete võtmise otsuse anonüümselt ja kooskõlas liikmesriigi õigusega, kui

- a) karistust või meedet kohaldatakse füüsilise isiku suhtes ja isikuandmete avaldamist peetakse ebaproportsionaalseks;
- b) avalikustamine ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist;
- c) avalikustamine põhjustaks asjaomastele krediidasutustele või füüsilistele isikutele ebaproportsionaalset kahju, kui seda on võimalik kindlaks teha.

6. Kui liikmesriik avaldab karistuse või meetme määramise otsuse anonüümselt, võib liikmesriik lubada asjaomaste andmete avaldamise edasi lükata.
7. Liikmesriigid tagavad, et avaldatakse ka kõik lõplikud kohtuotsused, millega tühistatakse karistuse määramise või meetme võtmise otsus.
8. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 2–6 osutatud avaldatav teave jääb artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevate asutuste ametlikule veebisaidile pärast avaldamise kuupäeva vähemalt viieks aastaks. Avaldatud isikuandmeid hoitakse ametlikul veebisaidil ainult nii kaua, kui see on kohaldatavate isikuandmete kaitse reeglite kohaselt vajalik. Hoidmisaja kindlaks määramisel võetakse arvesse asjaomaste liikmesriikide õigusaktides sätestatud aegumistähtaegu, kuid see ei tohi mingil juhul olla pikem kui kümme aastat.
9. Artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused teavitavad EBA-t kõigist määratud halduskaristustest ja muudest haldusmeetmetest, sealhulgas vajaduse korral kõikidest seonduvatest kaebustest ja selliste kaebuste tulemustest. Liikmesriigid tagavad, et pädevaid asutusi teavitatakse lõplikust otsusest määrata kriminaalkaristus ja sellise otsuse üksikasjadest ning pädevad asutused esitavad kõnealuse teabe ka EBA-le.
10. EBA haldab talle teatatud halduskaristusi ja muid haldusmeetmeid kajastavat kesket andmebaasi. Sellele andmebaasile pääsevad ligi ainult artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused ja seda ajakohastatakse käesoleva artikli lõike 9 kohaselt pädevate asutuste esitatud teabe põhjal.

Artikkel 25

Koostöökohustus

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused teevad tihedat koostööd krediitiasutuste üldist järelevalvet tegevate pädevate asutustega kooskõlas nende krediitiasutuste suhtes kohaldatava asjaomase liidu õigusega ning pandikirju emiteerinud krediitiasutuse kriisilahenduse korral kriisilahendusametusega.
2. Lisaks tagavad liikmesriigid, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused teevad üksteisega tihedat koostööd. Kõnealune koostöö hõlmab ka üksteisele teabe andmist, kui see on asjakohane muude asutuste järelevalveülesannete täitmiseks käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide kohaselt.
3. Käesoleva artikli lõike 2 teise lause kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused edastavad
  - a) artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud teise pädeva asutuse nõudmisel kogu asjakohase teabe ja
  - b) teistele artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevatele asutustele teistes liikmesriikides omal algatusel igasuguse olulise teabe.
4. Samuti tagavad liikmesriigid, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused teevad käesoleva direktiivi kohaldamisel koostööd EBAga või kohasel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1095/2010⁽¹⁸⁾ asutatud Euroopa Järelevalveametusega (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve).
5. Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse teave oluliseks, kui see võib oluliselt mõjutada teises liikmesriigis pandikirjade emiteerimise hindamist.

Artikkel 26

Avalikustamisnõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused avaldavad oma ametlikul veebisaidil järgmise teabe:

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveamet (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

- a) pandikirjade emiteerimise kohta vastu võetud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ning üldiste suuniste tekst;
  - b) nende krediitiasutuste loetelu, kellel on lubatud pandikirju emiteerida;
  - c) nende pandikirjade loetelu, mille puhul võib kasutada märgist „Euroopa pandikiri“, ja nende pandikirjade loetelu, mille puhul võib kasutada märgist „Eriti kvaliteetne Euroopa pandikiri“.
2. Lõike 1 kohaselt avaldatud teave peab olema piisav, et võimaldada eri liikmesriikide artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevate asutuste kasutatavaid meetodeid asjakohaselt võrrelda. Seda teavet ajakohastatakse, kui on vaja võtta arvesse muutusi.
3. Lõike 1 punktide b ja c kohaldamisel teavitavad artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused igal aastal EBA t lõike 1 punktis b osutatud krediitiasutuste ja lõike 1 punktis c osutatud pandikirjade loeteludest.

IV JAOTIS

MÄRGISTAMINE

Artikkel 27

Märgistamine

1. Liikmesriigid tagavad, et märgist „Euroopa pandikiri“ ja selle ametlikku tõlget kõigisse liidu ametlikesse keeltesse kasutatakse ainult pandikirjade puhul, mis vastavad käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestest õigusnormides sätestatud nõuetele.
2. Liikmesriigid tagavad, et märgist „Eriti kvaliteetne Euroopa pandikiri“ ja selle ametlikku tõlget kõigisse liidu ametlikesse keeltesse kasutatakse ainult pandikirjade puhul, mis vastavad käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisisestest õigusnormides sätestatud nõuetele ja määruse (EL) nr 575/2013 (mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2160) ⁽¹⁹⁾ artiklis 129 sätestatud nõuetele.

V JAOTIS

MUUDE DIREKTIIVIDE MUUTMINE

Artikkel 28

Direktiivi 2009/65/EÜ muutmine

Direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

- 1) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimese lõiguga ettenähtud 5 % piirmäära suurendada kuni 25 %-ni, kui võlakirjad emiteeriti enne 8. juulit 2022 ja need vastavad käesolevas lõikes sätestatud nõuetele, mis kehtisid nende emiteerimise kuupäeval, või kui võlakirjad vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/2162 artikli 3 punkti 1 kohasele pandikirjade määratlusele (*).

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2162, mis käsitleb pandikirjade emiteerimist ja pandikirjade avalikku järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL (ELT L 328, 18.12.2019, lk 1).“;

- 2) kolmas lõik jäetakse välja.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2160, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 pandikirjadest tulenevate riskipositsioonide osas (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk ...).

*Artikkel 29***Direktiivi 2014/59/EL muutmine**

Direktiivi 2014/59/EL artikli 2 lõike 1 punkt 96 asendatakse järgmisega:

„96) „pandikiri“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/2162 (*) artikli 3 punktis 1 määratletud pandikiri või enne 8. juulit 2022 emiteeritud instrumentide puhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ (**) artikli 52 lõikes 4 osutatud võlakiri, vastavalt sellele, mis kehtis nende emiteerimise kuupäeval;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2162, mis käsitleb pandikirjade emiteerimist ja pandikirjade avalikku järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ ja 2014/59/EL (ELT L 328, 18.12.2019, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).“

VI JAOTIS

LÕPPSÄTTED*Artikkel 30***Üleminekumeetmed**

1. Liikmesriigid tagavad, et enne 8. juulit 2022 emiteeritud ja emiteerimise kuupäeval kehtinud direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 sätestatud nõuetele vastavate pandikirjade suhtes ei kohaldata käesoleva direktiivi artiklites 5–12 ning artiklites 15, 16, 17 ja 19 sätestatud nõudeid, kuid neile võib kuni nende lunastamistähtaaja saabumiseni osutada käesoleva direktiivi koostöös kui pandikirjadele.

Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi artikli 18 lõike 2 kohaselt määratud pädevad asutused jälgivad enne 8. juulit 2022 emiteeritud pandikirjade vastavust direktiivi 2009/65/EÜ artikli 52 lõikes 4 sätestatud nõuetele, mis kehtisid nende emiteerimise kuupäeval, ning käesoleva direktiivi nõuetele, niivõrd kui neid kohaldatakse vastavalt käesoleva lõike esimesele lõigule.

2. Liikmesriigid võivad lõiget 1 kohaldada enne 8. juulit 2022 avatud ISIN-koode kasutades toimunud pandikirjade jätkuemissioonide suhtes kuni 24 kuu jooksul kõnealusest kuupäevast, kui need emissioonid vastavad kõigile järgmistele nõuetele:

- a) pandikirja lunastamistähtaeg on enne 8. juulit 2027;
- b) pärast 8. juulit 2022 toimunud jätkuemissioonide kogumaht ei ületa üle kahe korra kõnealuse kuupäeva seisuga lunastamata pandikirjade emissiooni kogumahtu;
- c) pandikirjade emissiooni kogumaht ei ületa lunastamistähtajal 6 000 000 000 eurot või samaväärset summat omavääringus;
- d) kattevara asub selles liikmesriigis, kes kohaldab lõiget 1 pandikirjade jätkuemissioonide suhtes.

*Artikkel 31***Läbivaatamine ja aruanded**

1. Komisjon esitab tihedas koostöös EBAGA hiljemalt 8. juuliks 2024 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selle kohta, kas pandikirju emiteerivate kolmandate riikide krediidiasutuste ja pandikirjainvestorite jaoks võiks kehtestada samaväärsuskorra ja kuidas seda teha ning, kui see on asjakohane, ka seadusandliku ettepaneku, võttes arvesse rahvusvahelisi arengusuundi pandikirjade valdkonnas, eelkõige kolmandate riikide õigusraamistiku muutumist.

2. Komisjon esitab tihedas koostöös EBAga hiljemalt 8. juuliks 2025 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta seoses investorikaitse taseme ja liidus pandikirjade emiteerimises toimunud muutustega ja soovitud edasise tegevuse kohta. Aruanne sisaldab järgmist teavet:

- a) muutused pandikirjade emiteerimise lubade arvus;
- b) muutused käesoleva direktiivi ja määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusnormide kohaselt emiteeritud pandikirjade arvus;
- c) muutused pandikirjade emiteerimist tagavates varades;
- d) muutused ületagatuse tasemes;
- e) piiriülesed investeringud pandikirjadesse, sealhulgas investeringud kolmandatest riikidest ja kolmandatesse riikidesse;
- f) lunastamistähtaja pikendamist võimaldava struktuuriga pandikirjadega seotud muutused;
- g) muutused määruse (EL) nr 575/2013 artikli 129 lõikes 1 osutatud riskipositsioonide kasutamise riskides ja eelistes;
- h) pandikirjaturgude toimimine.

3. Liikmesriigid edastavad lõikes 2 loetletud küsimusi käsitleva teabe komisjonile hiljemalt 8. juuliks 2024.

4. Olles tellinud ja saanud kätte uuringu lunastamistähtaja pikendamist võimaldava struktuuriga pandikirjade riskide ja eeliste hinnanguga ning olles konsulteerinud EBAga, võtab komisjon hiljemalt 8. juuliks 2024 vastu aruande ning edastab nimetatud uuringu ja aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos seadusandliku ettepanekuga, kui see on asjakohane.

5. Komisjon võtab hiljemalt 8. juuliks 2024 vastu aruande võimaluse kohta võtta kasutusele kahetasandilise nõudeõigusega instrument nimetusega „Euroopa tagatud võlakirjad“. Komisjon esitab selle aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule koos seadusandliku ettepanekuga, kui see on asjakohane.

Artikkel 32

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 8. juuliks 2021. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme hiljemalt alates 8. juulist 2022.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 33

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 34

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 27. november 2019

Euroopa Parlamendi nimel

president

D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel

eesistuja

T. TUPPURAINEN
